

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Ἔτος ΙΓ'. || Ἀθῆναι—Ἰούνιος 1920 || Τεύχος 152

ΑΠΟ ΤΑ ΔΕΚΑΤΕΤΡΑΣΤΙΑ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Πὸ ἄσπρο γαρτί και τ' ἄλασρὸ κοντύλι,
και τὸ γαρτί σὰν παριανὸ λιθάσι,
και τὸ κοντύλι γλυπτικὸ σὰ σμίλη,
τί με βλογᾶ ξανά θεικὴ μιὰ γάση
νά ξαναρχίσω τὸ ἄσπιστο τροπάρι.

Και ἡ τέγνη ποῦ ἐρωτεύτηκες, Μανίλη
και ὁ Πήγασος ποῦ κρήτησε, Γρινάρη,
κ' ἡ δωρικὴ σου, Ἐομνα, Μούσα, — ὦ φίλοι,
με ζυπνᾶν πλάστη νέας ὠδῆς, μεστής,
και δάσκαλος ἐγὼ και μαθητής.

Χορὸς τοῦ ἐντεκασύλλαθου τὸ βῆμα
κ' ἐσύ, δεκατρισύλλαθε, τὸ κύμα.

Και τὰ Δεκατετράστιγα εἶναι γάστρες
και μέλισσες τριγύρω ἀνθοβυζάστρες.

ΑΠΟ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΤΕΧΝΗ Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Ούτως είχαν τα πράγματα μέχρι της Φραγκικής κατακτήσεως, "Ότε δὲ οἱ δαίμονες οὗτοι τῆς Δύσεως κατέλαβον τὴν χώραν ἡμῶν προσεπάθησαν παντὶ σθένει νὰ καταβάλωσι, καὶ νὰ ὑποτάξωσι τὴν ἔκκλησίαν τῶν ὁρθοδόξων ὑπὸ τὴν Καθολικὴν. Αὐτὸς ὁ Ἰννοκέντιος ὁ Γ' ἐπαγορεύει, γράφει, προτρέπει παντοῖα τέλους μηχανάται ὅπως τελείως ὑποτάξῃ τὴν ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΝ ἔκκλησίαν. "Ἐν δὲ τῇ Ζακύνθῳ, ἣς ὁ καθολ. ἐπίσκοπος ἐτάχθη πάλιν ὑπὸ τὸν Κορινθῶν, παντοῖα ἐπέσταν οἱ ὁρθόδοξοι δεινὰ, καὶ μάλιστα ἐπὶ Λαῶν τοῦ Ὁροῖνα, κόμητος Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, ὁ ὁποῖος τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ ἀντήλαξε διὰ τῆς ταπεινώσεως τῆς Γραικικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ Ἰωάν. Ρωμανὸς, (1) Π. Χιώτης, (2) Ε. Λοῦτζης, Ν. Κατραμῆς, ἵνα τοῖς σπουδαιότεροις ἐκ τῶν Ἐπιτησίων ἀναφέρω διὰ πλείωνων διηροῦνται τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην κατάστασιν. Ναοὶ διησάφησαν, εἰκόνας κατεσφράγησαν, κτήματα καὶ ἔκκλησι. πράγματα ἀφροδύθησαν καὶ ὁ κληρὸς περιθωβήθη ἐταπεινώθη καὶ ἐπεθιβόθη. Ὡς ἦτον ὅμως ἐν ταῖς δειναῖς ταύταις περιστάσεσιν ὑπέστησαν καὶ τινας τῶν καθολικῶν ἡγεμόνων οἱ οὐ Νέριοι Ἀθηρῶν, καὶ ὁ Λεονάρδος Τόκος Κεφαλληνίας—Ζακύνθου οἱ ὁποῖοι μετὰ ἐθνῶσις προσκρέθησαν εἰς τοὺς ὁρθοδόξους. Ἐὰν δ' αἱ Ἀθῆναι εἰς τὸν Νέριον ὀφείλουσι ἰκανὰ, ἡ Ζάκυνθος καὶ ἡ Κεφαλληνία ἐπίσης εἰς τὸν Τόκον ὀφείλουσι πλείστα. Ἀπὸ τούτων κυρίως ἄρχεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀναγέννησις ἐν ταῖς διαὶ ταύταις νήσοις διὰ τῆς παλινθεώσεως τῆς ἐνιαυτῶν τῶν δύο νήσων ἐπισκοπικῆς καὶ τῆς ἀνδραγαθίας μονῶν καὶ ναῶν. Ὑπάραγονοι μὲν ὑπαιτιγμοὶ τινας καὶ ὑποθέσεις περὶ ἐπισκοπῶν τινῶν μοναδικῶς μνημονευομένων ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ, ἀλλὰ ταῦτα οὐδὲν δύνανται νὰ σημάτωσι τὸ σπουδαῖον. Τούτωντιν δ' εἰ τῶν ἄρχεται δημιουργουμένη νέα κατάσταση, ἥτις καὶ ἂ μωσαίτερον ἔχει τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἰασημίαν. Ἐνὸς πρώτερον ἐλάτιστα ἐοῖζοντο ἔκκλησι. μνημεῖα, οἱ οἱ ἀναφερόμενοι ναοὶ τοῦ φρηγιῶν Ἡλίου καὶ τῆς Ἀννης, καὶ τινας ἄλλοι, ὧν λείψανα ἀπαρτιώ-

ον ἐν Βοριάῳ, (1) καὶ εἴ που ἀλλαχοῦ, ἐπὶ τῶν Τόκων τούτων ἄρχεται θερηκευτικὴ τις ζωὴ ἀξιόλογος διὰ τῆς ἐνδύσεως Ναῶν καὶ Μονῶν, καὶ τῆς προικοδοτήσεως αὐτῶν, καθ' ἃ σώζεται (2) Ἀπὸ τοῦ χρόνου δὲ τούτου ἄρχονται καὶ αἱ πλείστοι ἐν Ζακύνθῳ καὶ Κεφαλληνίᾳ ἀρχαῖότητες, ὧν λείψανα ἀξιόλογα σώζονται μέχρι τοῦ νῦν. Τὰ φροῦδια δὲ κυρίως τοῦ Ἀγ. Γεωργίου ἐν Κεφαλ. καὶ τῆς Ζακύνθου ἔπρεσαν τῆς Παρθένου, ὡς καὶ μορφαί τις εἶναι τὰ μαρτυροῦντα περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτόκων ἀνθρώσεως. Ἐπιγαμία δὲ τῶν Τόκων τούτων μετὰ τῶν Βυζαντινῶν Παλαιολόγων ἠκολούθησαν εἰς πλείον τὴν ὁρθόδοξον ἔκκλησίαν καὶ προσώθησαν τὴν περὶ τὰ μνημεῖα ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα. Οὕτω αἱ μορφαί τῆς Θεοτόκου τῆς Ἀναφωτηρίας, τῆς Θεοτόκου τῆς Σκοπιωτικῆς, τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἐν τῷ φροῦδιῳ, τοῦ Παπακράτορος κλπ. συνδέονται μετὰ τῶν Παλαιολόγων καὶ πρὸ πάντων τῶν Τόκων. (3) Ἡ δὲ μετὰ τούτοις ἐποχὴ ἐξηκολούθησε δελτιουμένη, ἀφ' ἧς μάλιστα οἱ Βενετοὶ ἐγένοντο κύριοι τῶν νήσων. Μνημεῖα ἰκανὰ τῶν χρόνων τούτων σωζόμενα μαρτυροῦντα περὶ τῆς θερηκευτικῆς ὁδοῦ ἴσχυος ἐλευθέριας (4). Ἐὰν ἐξαιρέσει τις τὰς κατὰ καιροὺς προσπαθείας τῶν Παπῶν εἰς ἃς ἀντιτάσσεται διὰ λόγους πολιτικῆς προνοίας ἡ Ἐνετικὴ Ἀρχὴ, ἀπὸ τοῦ Πάπα Λέοντος τοῦ (1525) καὶ ἀφ' ἑξῆς ἠδύνατο οἱ ἡμέτεροι νὰ πράττωσι τὰ ἐαυτῶν ἀκαλοῦτως. Νέος δ' ὄρασμα

(1) Βλ. "Ὅθων Ρίεμαν. Ἀρχαιολογικαὶ ἔρευναὶ ἐπὶ τῶν Ἰονίων νήσων. Παρίσι 1880 σελ. 7. τομ. II. Ταῦτα εἶχεν ὑπ' ὄψει καὶ ὁ Δ. Ζώης γράφων ἐν Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ Κωνσταντινουπόλεως ἀρ. 20—21 τοῦ 1903.

(2) Βλ. Ν. Κατραμῆ Φιλ. ἀν. σελ. 45. ἔνθα ὁ λόγος περὶ Κλεώπης Κορινθῶς ποιητικῆς ἥτις ἐπροικοδοτήσε πολλοὺς τῶν ναῶν. Καὶ ὁ Χιώτης ἐν Τόμ. II σελ. 532 λέγει τὰ ἐξῆς «Ἐντὸς τοῦ φροῦδιου διασώζεται τὸ οἰκοδόμημα τῆς μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου, λεγομένου τῆς Κορινθῶς... Ἀρχοντοποῦλὰ τις Κλεώπης ἀπέφρασεν τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς, ὅπως διατρέφονται καλογοραταί...»

(3) Βλ. τὴν ἀξιόλογον πραγματείαν τοῦ Α. Ζώη περὶ τῶν ἐν Ζακύνθῳ Μονῶν. Ζ. 1900. Ἐν αὐτῇ ἐπιθέεται ἐκτενῶς τὰ κατὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν, ἡ ἀνακαίνισιν τῶν μονῶν, ἅπαντα ὁ Χιώτης λίαν συντόμως καὶ σφαλέρως ἐν πολλοῖς διεικταῖσιν. (Τομ. II σελ. 529 κ. ἑξ.).

(4) Ναοὶ τινες, καὶ εἰκονογραφικὰ λείψανα σώζονται ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου, ἥτοι τοῦ 1527 κυρίως αἰῶνος. Οἱ ναοὶ τοῦ Ἀγ. Νικολάου τοῦ Μήλου, καὶ τῆς Ἀγ. Αἰκατερίνης τῶν Σιναιτῶν ἀνήκονται εἰς τὸν αἰῶνα τούτων. Εἰκόνας τοῦ Δαμασκηνοῦ (1527 αἰῶν) ἰκανοὶ ἐσώθησαν καὶ ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ.

- (1) Ἐν τοῖς προλεγομένοις αὐτοῖς εἰς τὸν Γραικῶν Ζωῶν Κέρενα 1878. Ὁ σοφὸς οὗτος ἀνήρ ὁ πρόωρος θανὼν μεταξὺ τῶν πολλῶν αὐτοῦ παρρησιῶσεων, ἃς προτάσσει ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτῃ διορθῶν τὸν περιφθονὸν Κάρολον Χόφφ καταλέγει καὶ πολλὰς περὶ ἔκκλησιᾶς. Βλ. σελ. 126.
- (2) Ἐν ἀνωτέρῳ. Κεφαλ. Δ' σελ. 476—528
- (3) Ἐν φιλολ. Ἀνολίτιας Κεφ. Γ' σελ. 70-92.
- (4) Ἐν τῷ ἔργῳ περὶ πολιτικῆς καταστάσεως τῶν Ἰονίων νήσων ὑπὸ τὴν Ἐνετικὴν κυριαρχίαν. Βενετία 1858.

τῶν ἡμετέρων τότε ἐν τῇ φιλολογία καὶ τῇ τέχνῃ κατέστη ἡμῖν δέγματα ἅπειρα τοῦ ἀειζῶνου τῆς πλείστης, καὶ τῶν ἀρετῶν τῶν ὁρθοδόξων. Αἱ ἀνιδροσεῖς νέων ναῶν, αἱ εἰσοικησες τῶν Μονῶν, αἱ ὁμοίαι μετέτα, αἱ ἀδύνατοι ἀντιγραφαὶ τῶν παλαιῶν κωδίκων, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀντιγραφῶν μοναχῶν, αἱ πλοῦσαι βιβλιοθήκαι, αἱ βαδυστάχοι τῆς θερηκῆς πλείεως συγγραφαί, οἱ ἐμπνευσμένοι εἰκονογράφοι, οἱ ἀπαράμιλλοι χρυσοκονδύλισται καὶ μικρογράφοι καὶ ἄλλα μαρτυροῦν ἰκανὰς περὶ τοῦ πρὸς τὸν ἡμέτερον ἱερῶν ἀνδρῶν. Μόνος ὁ Μοιρακῶν (1) ἐν τῇ Παλαιογραφίᾳ αὐτοῦ διασώζει πλῆθος Ἑλλήνων ἀντιγραφῶν, ὧν οἱ κώδικες κείτῃ ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τῆς Εὐρώπης. Ὁ δὲ Κατραμῆς (2) μνημονεῖ πλῆθος κωδίκων ἀντιγραφῶν ἐπὶ σοφῶν ἀνδρῶν ἐν τῇ περιφθίμῳ μονῇ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου τῶν Κορινθῶν, ἐν Ἀγ. Αἰκατερίῳ τῶν Σιναιτῶν κατὰ τὴν νήσον Ζακύνθου, καὶ ἐν τῇ ὀνομαστῇ μονῇ τῶν Σιροφάδων. Ἐν δὲ τῇ Βενετίᾳ καὶ Ρώμῃ διάσημοι Ἑλλήνες καλλιγράφοι καὶ χρυσοκονδύλισται οἱ οὐ πολλοὶ Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Ρόσος, καὶ ὁ μεθ' ὅυτερον καὶ δευτὸς εἰκονογράφος Μιχαὴλ Δαμασκηνὸς (1), (3) ἀφροῖστοι Κρήτες ἀντέγραψαν πλῆθος ὡραίων κωδίκων. Μόνῃ δ' ἡ Ζάκυνθος δύναται νὰ παρατάξῃ πλῆθος τοιούτων ἀντιγραφῶν, οἷον τὸν Θεοδόσιον τῶν ἀμαρτιῶν ταχυγράφων, Ἀναστάσιον τῶν Ἀναγνώστην, Ἀναστάσιον τῶν Βρυαίνην, Ἰερόθεον τῶν ἱερομόναχον τῶν ἐπιτίκην Μούσορα, Βαρ-

- (1) Μοιρακῶν. Ἑλληνικὴ Παλαιογραφία.
- (2) Φιλ. Ἀχαλ. Κεφαλ. ΣΤ' σελ. 144 κ. ἑξ.
- (3) Κατραμῆς ἔπαν. Σελ. 197. Ὁ περιφθίμῳ οὗτος Ἑλληρ ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν Φλωρεντίᾳ, Ρώμῃ, Βενετίᾳ κλπ. διέτριψεν μετερχόμενος τὸν καλλιγράφον.
- (4) Βλ. Μοιρακῶν Παλ. Ἑλλ. σελ. 512. Κατὰ λάθος ὁ Κατραμῆς ἐν τούτῳ φιλολ. ἀν. (σελ. 197) μετατίθει τὸν χρόνον τοῦ Δαμασκ. ἀπὸ τοῦ 1525—ἀφκὲ—εἰς τὸ 1585 ἀφκὲ. Εἶναι ἀληθές, ὅτι οὗτος ὁ Δαμ. ἤρκασε καὶ μετὰ τὸ 1571, ἀλλ' εἶναι ἄγνωστον πότε ἀπέθανε, ἡ ἐπὶ ἔτηος πέσαν τοῦ 1585. Πρβλ. καὶ Ν. Καλογεροπούλου ἐν Μουσείοις ἀρ. 650 τοῦ 1920.

λαῶν τὸν Μπελέτην, Μελέτιον τὸν ἱερομόναχον, Ἰερεμίαν τὸν μοναχὸν κλπ. (5)
Ἐὰν δὲ τοιαύτη ἐπὶ ἤρκασε καὶ ἡ προσπάθεια περὶ τὴν φιλολογίαν καὶ Γραμματικὴν καθόλου, περισσότερο, καὶ θερηκῆς ἐπὶ ἤρκασε ἡ ἀρχαῖα ἦν ἐν Ζακύνθῳ ἠδύναθησαν διὰ τῆς ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ. Ταύτην κυρίως ἐθεράπευσαν Κρήτες εἰκονογράφοι, οἵτινες ἀφροῖστοι ἀπὸ τοῦ 1527 αἰῶνος ἤλθον εἰς ταύτην τὴν νήσον (6). Ἦσαν δ' οὗτοι ἱερομόναχοι τὸ πλείστον καὶ ἱερεῖς, σιχνῶς δὲ καὶ μικρογράφοι καὶ χρυσοκονδύλισται. Ἀπίσταντο δ' οὐ τοι τὴν ζωγραφίαν τῆς ἱστορίσεως χειρογράφων, φρηγιῶν εἰκότων ἐπὶ ξύλου, καὶ συγχρότως τὴν τοιχογραφικὴν, ἦν ὅμως σπανίως μετερχοῦντο ἐν Ζακύνθῳ. Οὗτοι φρηγιῶτες ἐπὶ τῆς παρῆσος αὐτῶν καὶ ἐγκαθιστάμενοι εἰς Ζάκυνθον, Κεφαλληνίαν, Κέρκυραν καὶ Βενετίαν ἐξογράφιζον μέγα πλῆθος εἰκότων. Πολλῶν ἐκ τούτων τῶν ζωγραφῶν ἔργα εὐρίσκονται διπλωμένα καθ' ἅπαναν τὴν Ἐνετοκρατορικὴν Ἑλληνικὴν γῆν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων τῶν Κρητῶν ζωγράφων μαθητὰ αὐτῶν γενόμενοι ἐνεργασίαν θραδύτερον καὶ Ζακύνθου τινεῖς, ἐπίσης καὶ Πελοποννήσιοι ζωγράφοι, κοσμησάσαντες ἴσθι πολλὰς ἔκκλησιᾶς. Παρακατιότες θέλομεν διαλάβει περὶ τινῶν ἐξ αὐτῶν. Δέον ὅμως ἐπιτάθαι νὰ σημειώσωμεν, καὶ τούτῳ τὸ πλῆθος σημασίας καὶ προσοχῆς ἀξίον, ὅτι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ μετεκομίσθησαν καὶ ἔξωθεν εἰκόνας φρηγιῶν, εἰτε ἐκ Κρήτης ὑπὸ τῶν φρηγιῶτων μετὰ τὴν ἄλωσην Κρητῶν, εἰτε ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὡς παραδόσεις τινεῖς ἀναφροῦνται. Ὁ Κύκλος οὗτος τῶν τοιούτων εἰκότων εἰ ταὶ οὐ μόνον μέγας ἀλλὰ καὶ ἰκανὸς πολιτικῶς διότι παραδίδει ἡμῖν τὴν ΤΕΧΝΙΚΗΝ καὶ τὸν ΤΥΠΛΟΝ τῆς ἀκμασάσεως πρότερον κατὰ τὰ μέρη ἐκείνη εἰκονογραφίας. Θὰ ἐπρεπε τὴν ἀληθείαν γὰρ ἐπιστηθῆ μείζων φροντίς εἰς τὰ ἀντικείμενα ταῦτα τῆς τέχνης, τὰ ὁποῖα πολλὴν κρήτιναιαν τὴν ἀξίαν. (Ἐπειτα τὸ τέλος) Ν. Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
Γραμματεὺς Ἐθν. Πανακοθῆνης

- (5) Τούτοις ἀναφροῖται ὁ Κατρ. ἐν ἀν. σελ. 144 καὶ ἑξ.
- (6) Περὶ αὐτῶν ἐκτενῶς ἐν ἡμέτερῳ πραγματείᾳ δημοσιουμένη ἐν «Κοινῇ Διδαχῇ» Ν. Καλογεροπούλου, τοιχογραφίας ἐν Ζακύνθῳ. Τεχν. Ἰουλίου. Αὐτῶν ἀναφροῖται πλείστοι τῶν ζωγράφων. Ἐπίσης καὶ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΑΝΔΡΕΑΣ CHÉNIER

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)
Μία γνωριμία τὸν εὐχαρίστησε σὺ Λοῦδνιον, μέσα σὺς ἄλλες πρὸς ἔκαμε. Ἦταν ἡ γνωριμία τῆς Λαίδης Κοσναί.Σ Τῆς ἀπέφρασε πολλὰ ποιήματα. Ἦταν δὲ αὐτῇ, μία νέα ἀγγίλα, γεμάτη χάρι καὶ ἀπλότητα ποὶ εἶχε ἀγάπῃ ἰδιαιτέρη σὺς ὡραίες τέχνης, καὶ μεγάλη κλίση σὺ ζωγραφικῇ. Ζωγράφιε σιχνῶς. Ἄλλοτε συνθέσειε δικῆς τῆς, πολλὰς φρεσὲς δὲ με ἐξαιρετικῇ ἐπιτυχίᾳ ἀντέγραφε εἰκόνας τοῦ Ροῦμπενς τοῦ Ραφαέλου καὶ ἄλλων διασημῶν ζωγράφων.

Ὁ δὲ Μπαριολότι, ἔκαμε τὴν εἰκόνα τῆς δλοῖα εἶχε ζωγράφισει καὶ ἡ ἴδια.
Ἴδοὺ καὶ ἀπόσπασμα ἀπὸ ἓνα ποίημα:
Ἐνα δροσερὸ ἀεράκι τοῦ καλοκαιριοῦ, φροῦντας ἀνάλαφα πόνον σὺς κήματα, μνεῖ ζωηρὰ τὲς σικεὶς καὶ τὰ καλάμια. Σὲ μὲ θάλασσα λικυερῆ, ἔνας σφραγὸς γεμάτος ἀστέρια, ὅταν πληοῖζει τὸ πλοῖο σὺ ἤρκα, κουνεῖ τὰ παντὰ λεγώτερο.
Τὸ ἐκφραστικὸν δέγμα μᾶς προσετινῆς ὄμορφης, δὲν θαρεῖται μὲ μῦσσα φροβιομένη.
Σὰν εὖς ὄμορφη καὶ ἡρεμῆ, τὰ μάτια θὰ πῆγαιναν ἀπάνου τῆς μ' ἀγάπῃ.

Θάλεγε. «Πόσο είναι άμορφη και έλκυστική α-
τή ή μορφή. Πόσο ή χάρι της είναι άειπορηής.
Στην απλότητά της πόσες μουσικές χαρές ! Μιά έ-
περηφάνεια ξεσηκώνει τα χαρακτηριστικά της ! Με
λόγη την άρφνει κανείς. Και ή χαριτωμένη φωνή
της, σου άρφνει για καιρό μιá ανάμνηση. Και οί σι-
χοι μου κι' ύστερα από χίλια χρόνια θα διατάζον-
ται άκόμα και θα παινούνται !...»

Της έγραψε δέ και όχτώ σιχάρια Ιταλικά,
«Ο Σηκουάνας και ό Τάμεσις ενόδησαν άδελ-
φοί, για να θαυμάσουν τή κόρη του Άγρον, στην ό-
ποία ό Τσοκάνος Φαίδος έδωσε χρυσή λύρα, στην ό-
ποία ό Άπελής έδώρησε εκείνο τό ζωντανό πιπέλι
πού κάνει να ζή τό πανί. Πού τό τραγούδι της είνε
γλυκό, και πού τό έμπειρο χέρι της περνάει πάνω
άπό τις ήχηρές χορδές. Σ' άγαπούν οί Μούσες, ή
Κορυνη, ό Πίνδος, ό Σηκουάνας, ό Τίβερδις.
Στό Λονδίνο πού έμεινε έγραψε πολλά ποιήμα-
τα Έλληνικά και Λατινικά προς τιμήν του Άκτιους
Σινταόρους, με ήμερομηνία 31 Ιανουαρίου 1759, ό-
πως έγραψε έλληνικούς σίχους για τις όμορφες
Άγγιλίδες.

«Ω λατινικοί σίχοι μεταφρασμένοι.
«Ο Άκτιους ! πού αιδάνεις τή δόξα της ρωμαί-
κης Μούσας, πού τιμάς έπίσης τήν Ιταλική γλώσσα,
ό Πάν όμιολογεί μόνον τόν στην Άρχαδια πώς ντιζή-
θηκε, όταν παίζεις ένα πομοεικό, με τ' έργα
της πατρίδος σου. Όταν σεις άπτες ξαναπαίνοεις
τις φλογέρες του Λατίου, τό δελφίνι του Άρχίνος,
σου δίνει τή ραγή του, και ό άσπρος όμιλος των νυ-
μφών της θαλάσσης, παρουσιάζεται, χορεύοντας, πάνω
στά κύματα.

«Ιδοί και οί έλληνικοί σίχοι για τις Άγγιλίδες.
Παρθενικά νύμφαι τε βρετανίδες, ως τότε κύμα
διά θαμίσεος, Λονδίον εν εδράνγια
ποσειδών κατέχει άμφίπορος έννοσίγαιος
είδεϊτε, μέγεται τε θεαί, λευκόλενες αϊδοΐς
όμματα πληθόμεναι, ξανθότριχες, δέρα γελούσαι
γαία κόρας, φημί, οί καλλίστας τρέφει ήλλη
παρθενικής δ' ύνι ενί δσάτης Καρολίνας
ταύην ειλον εγώ άμνηστόνο γυναικός
έγραπον άνδρεια, γαίδια γένος, έτεκε μήτηρ
άστιας, εϋθείνοιο παρ' ήίνουσι θαλάσσην.

«Αρσού γύρισε από τό Λονδίνο, κάθισε στό σπίτι
του πατέρα του. Η οικογένεια ήταν διηρημένη σε
δύο κόμηματα. Ο πατέρας με τον Άνδρέα ήταν μά-
λλον συντηρητικοί. Η κ. Σενιέ με τον Μαρία — Ι-
ωσήφ ήταν μάλλον επαναστατικοί.

Στις 3 Μαΐου 1791 ό Άνδρέας δημοσίωφεν έν-
αντίον της γιοιτής παύδ όδήκε στους στρατιώτες
του Σατωβιά, ενώ ό αδελφός του ήταν ένας από κεί-
νους πού τήν ύποκίνησε.

Τό 1792 ό Άνδρέας άπομακρύνθηκε από τό
Παρίσι. Ταξίδεψε στη Νορμανδία. Έπειτα από τις
23 Ιανουαρίου 1793 ό Άνδρέας πήγε στις Βερσαί-
λίες. Έκάθισε σ' ένα σπίτι σιό δρόμο του Σατορι.
Πέρασε όλο του τόχ όνοο θυσιάζοντας στή μελέτη και
άπομακρυνόμενος από κάθε θόρυβο, Σπάνια, πήγαινε
στό Παρίσι.

Σέγγαζε καμιά φορά στή Κα Πουρά, πού έμ-
ε με τις δύο θυγατέρες της, τή Κα Όσάα και τήν

Κα Λεκαλιέ (πού ό Άνδρέας τόσες φορές άναφέ-
ρει με τίπονα Φανή).

Κι' ερχόμαστε στό 1794. Στις 7 Μαριτίου αυτού
του χρόνου ένας πού τον λέγαμε Ζενό πήγε στό Πα-
σού με τήν έντολή να πιάσει τόν Παστορέ πρόην
νομοθέτη και διοικητή του Παρισίου, πού έμεινε
στό ίδιο σπίτι με τόν Πισκατορι και τή γυναίκα του
πού ήταν μητριά του Πασορέ. Είχε διαταγή, να
πιάσει όποιον άλλο ύποπτο πρόσωπο ήταν στό σπίτι
κιλ. Ο Ζενό συνρθεύονταν από δύο άλλα μέλη
του Κοιμητίου της Έποπτείας του Πασού, για να
φρονιάζουν αν ήταν ανάγκη στρατιωτική δύναμη.

Τήν ώρα εκείνη ό Παστορέ με τόν Πισκατορι
δέν ήταν στό σπίτι. Βρήκαν μόνον τόν Κα Παστορέ
και τήν Πισκατορι καθώς και τόν Άνδρέα Σενιέ
πού τον ερώτησαν γιατί ήταν εκεί. Άπάντησε πώς
συνώδενε μιá από τις Βερσαίλλες, πού θα ξαναπαή-
γαυνε σ' εκείνη τή πόλη. Δέν ήκανοσφίθηκαν άπ' αυ-
τή τήν άπάντηση και τον έβασαν. Τόν πήγαν στή
φυλακή του Λουξεμβούργου, αλλά δέν τον δέχτη-
καν. Τότε τον πήγαν σόν Ζενό, πού τον όδήγη-
σε άμέσως στή φυλακή του Άγιου Λαζάρου.

Ενώ ό Άνδρέας ήταν φυλακισμένος, ό αδελ-
φός του Σωτήρης πού ήταν άρχηγός των στρατευ-
μάτων του Βορρά ανελήφθη στή Πικαρδία από τόν
Άνδρέα Δυμόν.

Ο πατέρας τους έκαμε μιá αίτηση ξητώνας τήν
άποφυλάκηση του Άνδρέα. Άλλ' έξαρτα ό Άνδρέας
όδηγήθηκε στό έπαναστατικό δικαστήριο.

Στις 30 του Ιουνίου άρχισε ή άνάκριση σόν
Άγιο Λάζαρο. Είχαν σις φυλακές προδότες, Στόν
Άγιο Λάζαρο ήταν ένας μιανέζος πού λεγότανε
Μανίη, πού έλεγε πώς είναι άνθρωπος τών γραι-
μάτων και πού μεταχειρίστηκε ατό τό μέσο. Ένας
μαύρος, φυλακισμένος, πού έπηρεσώσε τους άλλους
φυλακισμένους, για να κερδίσει κάτι, και δύο Βέλ-
γοι πρόσφυγες, (τίπονα τόν ήταν Κοκερι, τών δέ
Βέλγων Ρομπινέ και Ζομπέρ) μάζεσαν ένα άριθμό
άπό παρόμοια, πού θα τάλεγαν έναντίον τών φυλα-
κισμένων. Είχαν καταλόγους, για κείνους πού νόμι-
ζαν πώς είναι κέρθοι του λαού και τής Δημοκρα-
τίας».

Αίτιο οί τρεις και μερικοί άλλοι τέτοιου είδους,
έμφορσένταν τό τρώο πού βασίλευε στή φυλακή.
Μόνον με χρήματα μπορούσε κανείς, να σβουδή από
τόν κατάλογο. Η δούκισσα δέ Φλεορι και ό Μο-
ντρον, πού άργότερα γήγηκε άνδρας της, κατάφεραν
να σβουστον όνοντας εκατό λουδοβίκια.

Ένας Ρουκιά Τενθιδ είχε ένα κατάλογο από
80 όνόματα, πού τά χόρισε σε τρία, για να δικα-
στούν σε τρεις ήμέρες. Ο Άνδρέας ήταν ό 69ος σ'
ατό τό κατάλογο, και άνηκε στή δεύτερη σειρά.

Στις 12 του Ιουλιού τό επαναστατικό δικαστή-
ριο κάλεσε εικοσι πέντε κατηγορούμενους. Τιμωρή-
θηκαν όλοι σε θάνατο. Τήν ίδια μέρα θανατώθηκαν
οί 21. Οί άλλες ήταν γυναίκες, πού ήταν έγκυοι.
Μόνον μιá ήταν άληθινά σ' αλή τή κατάσταση, κι'
έτσι οί άλλες όσεςορες τήν ήλλη μέρα θανατώθη-
καν.

Στις 7 του ίδιου μήνα άλλο εικοσι έφτά πήγαν
στό δικαστήριο. Από τούς πρώτους ήταν ό Ρουοέ
και ό Σενιέ. Είχαν συζητήσει όμοσ τίπονα του Άν-
δρέα και του Σωτήρη Σενιέ. Ο Άνδρέας διαμαρ-
τυρήθηκε λέγοντας, πώς δέν ήταν πού άρχηγός του
Βορρά.

Τους απήνθναν τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1ο. Ο Άντώνιος Ιωάννης Ρουοέ 48 όχτώ, γεν-
νήθηκε στό Μοντελλιέ, λόγιος, κάτοικος στό Παρί-
σι, όδός Νοαγέ 24.

2ο. Ο Άνδρέας Σενιέ 31 χρονών, γεννήθηκε
στην Κωνσταντινούπολι, πού μένει στην όδό Κιλ-
τρού κιλ.

Κνηζήθηκαν έρχθοι του λαού, λαθαίνοντας μέ-
ρος σ' όλα τα κακουρήματα πού γίνηκαν από τό
ύργανο, τή γυναικά και τήν οικογένεια του,
σις ήμέρες 28 Φεβρουαρίου 1791, σις 20 Ιουνίου
και 10 Αγουόστου 1792 προσδάλοντας τούς πατρι-
ώτες, επιδοκιμάζοντας τή σφαγή τό Πεδίου του
Άρεως, γράφοντας έναντίον τής γιοιτής του Σα-
τωβιά, έναντίον τής άνευθερίας και έπτε τής τε-
ρσνίας. Έχοντας ήλληλογραφία με τούς έσωτερι-
κούς και έξωτερικούς έφθρούς τής Δημοκρατίας.
Και τέλος θέλοντας να επαναφέρουν τή βασίλεια στή
Γαλλία ; Τήν ίδια μέρα σις 6 τό βράδυ, όλοι θα-
νατώνονται, έξέχωρ' από ένα Φαργαζιοκό Όφάν.
Πρώτος θανατώθηκε ό Ρουοέ, έπειτα ό Σενιέ.

Μαζί με τόν Άνδρέα, ήταν φυλακισμένοι και
οί αδελφοί Τροισαί, παιδικό φίλοι του, πού σάν
άργότερος σε ήλικία είκοσι δύο χρόνων, από τή
πολλή μελέτη, έξέχωρ' από τις περιποιήσεις τους, τόν
πήγαν για να θανατώσαστ στή Σουηδία Τήν ήμέρα
πού θα σκότωναν τόν Άνδρέα, ζήτησαν να πεθά-

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΑΚΡΑΚΗΣ

(Συνέχεια)

Έγράφησαν συγγράμματα πολλά του θείου Σω-
κράτους, παρά τών μαθητών αυτού Πλάτωνος και
Ξενοφόντος. Έξέδοκε πλείοτα συγγράμματα ζών ό
Απ. Μακράκης—Γαλλιστί και Έλληνιστί—ών τό
άντικειμενον ή Θεολογία, ή Φιλοσοφία και ή Πολι-
τεία. Έξαιρείται εν τούτέργουσι μάλιστα τό του λό-
γού ύψος, ή τών ιδεών ή προσιονία έκλήροσει, τό ύ-
γιές φρόνημα διαλάμπει, ή έμβροίθεια μετά τής εδ-
μεθοδίας καθόδηγει, εις τά συμπεράσματα παρακο-
λουθεί τό άδίσαιον, τό σαφές και διδακτικό έντοι-
ποδομει. Άλλ' επί παιο τούτους εξέχει ή δεινή δια-
λεκτική τών σοφών τούτων τής άρχαίας και νεωτέ-
ρας Ελλάδος άνδρών, δι' ής άπεκαλιπτετο μαυειτι-
κός ή γυνώτης του έγκεφάλου τών πάλαι και νυν
αδελφών και έρωστών. Και παρ' αυτών έπασον τό
δενά τής μορφίας και ποιηρίας, ών άξιοι ήταν. Ο
Σοκράτης νέαν ζοην ένεκαίντησεν ήνωκοσμοικινήν
κατολευμής τήν άνάθειαν, τήν δοκηροσφιαν, τή
οιδαία τής σαρκός πάθη διά τής ήθικοπλαστικής δι-
δακτικής αυτού επί τών νέων. Διότι ή δίδουια αυ-
τού ολόκληρη ήν εστραμμένη να καταστήση χρηστούς
και άγαθούς πολιτάς διά τής ατογνωσίας. Νέον
οσάδον δίνε Εταργελικού τούτου και πράγματι γρη-
σιναικού, χρονολογείται ή διδακάλια τού νεωτερος
θεοπλάστου διδασκάλου, εν δυνάμει λόγου έπερμαχί-
σματος του έπεροκομίου τών χριστιανισμού, μετά
πειθούς και έπιστήμης άναίρεσματος, αλλά και κε-
ρανοσού τούς αντιπροσόντας αυτώ, τας κοινωνίας
δέ ήθικοποιήσματος διά τής κατά Χριστόν πολιτείας,
φιλοσοφίας και θερηκαίας. Ο ήθικός νόμος, ιδού τό

νονν κι' αυτοί μαζί του, άλλ' οί δήμοιο δέν τούς
έκαμαν τή χόρη αυτή. Τούς είχαν προσωριμένους
για τήν ήλλη μέρα.

Ο Σενιέ, ζητούσε ναίση κάποιον φίλο, σις τε-
λευταίες του σιγμές, μα δέν έβλεπε κανένα. Όταν
άνοίγειαι ή πόρτα ένός ύπογειου πού ήταν κλεισμένο
από δύο κι' έξη μήνες, και προχωρεί ό φίλος του
Ρουοέ, ό ζωγράφος τών «Μηρών». Σεις έδώ ! Τού
λει ό Άνδρέας. Σας θνασιόζον. Σας. Έλεγε πάλι
ό Ρουοέ. Σκοιούζον έσας. Πού λάμπει από έν-
ανάδα κι' έχετε τέτοιο μέλλον. Δέν άφρησα τίποτα
για τούς μεταγενεστέρους, άπήνησε ό Άνδρέας. Ο
μως είχα κάτι έδώ, Και χτίησος τό μέτωπο. Μι-
λούσαν για ποιήση ως τή τελευταία σιγμή. Άνταφε-
σαν τόν Ρουοέ κι' έλεγαν σίχους από τήν πρώτη
σκηρή τής «Ανδρομάχης».

Στις 8 του ίδιου μηνός άλλο 25 κατεδικάζον-
το σε θάνατο.

Τήν ήλλη μέρα άναγε ή επανάστασι. Οί ύπόλοι-
ποι τών φυλακισμένων μέσα σις όποιους ήτανε ό
Σωτήρης, ό αδελφός του Άνδρέα είχαν γλυτώσει..

Δις ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

1) Τις πληροφορίες αυτές, γράφει ό Ντε Σα-
τούς τις πήρε από ένα γέροντα πού ήταν σ' όλες αυ-
τές τις τραγικές σιγμές.

Σωκρατικό ούθημα. Έν πσιν ό Χριστός, ιδοί τό
άποστολικόν κήρυγμα του Άπ. Μακράκη.

Ο έπτε άρετής και άληθειας άγών εξεγειρεί
και θνέλλαν παθών τών ιδιοτελών στοιχείον κατά
του σοφού και δικαιο. Οδδέποτε ύμωσ μετά περισ-
σής άκριβείας εφηροσθή ό κανών οτιος, ή επί τών
δύο έξόχων πολιτών τής άρχαίας και νεωτέρας Έλ-
λάδος, οτινες καθ' όλον τόν διον ήγονίζοντο ύπερ
αιωνίων άρχών, και τέλος θνήκοουσι υάριτες έπτε
του καθήκοντος. Διά τούτο τού θειον Σωκρατήν πε-
ριεφρόνησος και αυτή ή συγγική έστία. Άλλά και τόν
έριγγονον και εσοεδέσαιοται και μέγαν φιλόσοφον
Μακράκην έμίσησεν αυτός ό πατρικός οίκος. Έκει
παράφορος, σόνεντος, διδασκομένη τήν άγλαόκαρον
και αιγληφόρος άρετήν έμαίνετο κατά τό έμπιστον
συμβόλου. Έδώ αδελφός, λειτουργός φεϋ ! τό Υ-
ψίστου ελεγχομένος δι' άσυβιδαστον προς τό ιερατι-
κόν ένδυμα διαγορήν, εφροάτε κατά τό οικείου
εισεργέτου. Και έν ό Σωκρατής άναίρων διά τής
θανιασής διαλεκτικής του τών σοφιστών τά φρε-
νοσφθόρα, ήθολογία και φθοροποιά διδάγματα, εις δε
τούς δεσιδοιμαίους αυτού συμπολίτας τών ειδώλων
τήν πλάνην άποκαλιπτον, ένινε τόν χόλον τών δο-
κηροσφών και πεπλανημένων— και ό Άπόστολος
Μακράκης πόνολος, τή δυνάμει του λόγου κατακαί-
ον τών παπτιων του Εταργελιου έχθρών τά εδκα-
τάπορητα, φρογανώδη και άχροσώδη κηρήματα, εις
δέ τούς πολλούς γνωρίζον τήν θεοσυνησάτην ύπό-
κροιν και θεοκατήλειαν και χροστευροσιν αυτών
των λειτουργών τής εκκλήσιος, τήν άμάθειαν και
κακοδοσίαν αυτών τών καθηγητών της θεολογίας ε-
ξήγειρε καθ' έναιού τήν μήνιν άπάντων τοιτωφ. Διά

τοῦτο ὄπως ἡ ἀρχαίτης ἐνοχοφάνησεν τὸν μέγαν τῆς ἀρετῆς καὶ ἀληθείας διδάσκαλον δι' αἰωνὰ ἐισάγει διαμόναια καὶ τοὺς νέους διαρθεύει, οὕτω καὶ τινες ὄρασι τῆς Νέας Ἑλλάδος ἐνοχοφάνησεν τὸν ἡλιώτην καὶ ὑπεράμαχον τῆς αἰωνοῦς, ἀειλαμποῦς καὶ ἀκαταλύτου εἰς τοὺς αἰῶνας ὀρθοδοξίας κήρυκα, ὡς ἐπερόδοσε καὶ ἐπιβούλιον τῶν πατρῶν. Ἐχρῆστον ἔκτισε κατὰ τῶν δύο κοσμοκλύτων καὶ κοσμοπλοῦτων μαρτύρων τῆς Ἀληθείας, οἱ αὐτοὶ διωγμοὶ, αἱ αὐταὶ πορφυρακίαι, ἡ αὐτὴ διαδικασία. Οἱ φθονεροὶ καὶ φονεργοὶ Ἄντιος, Μέλητος καὶ Λύκος, εἰσηγγήσαντο τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐναρέτου καὶ θεόφρονος Σωκράτους ἐνόστιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ ποδομένου ἐπέτυχον. Καθηγηταὶ τῆς θεολογίας ἐμπαιθεῖς καὶ ρασοφόροι εἰσηγγήσαντο διὰ τῆς λεγομένης Ἱεράς Συνόδου, τὸν ἐπ' αὐτῆς ἀφορισμὸν τοῦ φιλοχριστοῦ καὶ ὀρθοδόξου Ἀπ. Μακράκη καὶ τοῦ σκοπομένου καὶ αὐτοὶ ἐπέτυχον. Συνήλθε τότε σπειρα δολοφόνων ἐπὶ τοῦ ἐρισμένου λόφου τῆς Αἰκασιόνης ἵνα καταδικάσῃ τὸν ἄδωτον. Φαρισαῖον ἀνεύδρον ἐκλήθη καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ χώρου τῆς Ἐκκλησίας ἵνα ἀποκηρύξῃ τὸ πιστὸν αὐτῆς τέκνον. Καὶ οἱ δύο γενναῖοι ἀπολογοῦνται μετὰ περισσοῦς πειστικότητος διὰ τῆς ἀπαραιτήτου αὐτῶν διαλεκτικῆς καὶ τοῦ ἐκλήροιστος ἠθικοῦ σθένους, τὸ ὅστιον ἐμπάνει ὁ ὑπερ ἀληθείας καὶ ἀρετῆς ἄγων. Ἀπολογοῦνται καὶ κηρύττονται ἄντι καταδίκης ἑαυτοῦς ἀξίους πάσης ἐθνικῆς ἐγγνωμοσύνης, ἀνθ' ἧν ἠγωνισθῶσαν ὑπερ τῆς φιλιότητος Πατριδος. Κηρύττονται οὐ μὲν ἑαυτὸν ἐπάξιον οὐνανθημόν τοῦ Ἐθνικοῦ Πρωταελοῦ, ὁ δὲ ἑαυτὸν ἀνάξιον καθηγητὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Ἄλλ' οἴημι ! τὸ κώμενον καὶ ἡ διαβολὴ προσωπίσθων ὑπερ τῶν δικαίων καὶ ἐναρέτων ἀμωσθῆ. Ἀποστράτειος καὶ σατανόβουλος φθόνος καὶ ἀναρά καὶ δακνοκάριδος σφιστεία ἐν παραλλήλων βαδίζουσιν εἰς τὰς δύο αὐτῶς θλιβεράς ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι μεγάλως, πολιτρούσας καὶ πολυειδῶς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἐξημίωσαν. Ἄν δὲ δὲν ἐξετελέσθη ὁ βίσιος σωματικὸς θάνατος τοῦ Ἀπ. Μακράκη, ὡς ὁ τοῦ Σωκράτους, ὁφείλεται τοῦτο εἰς τὰς τὸν νεώτερον ἡμῶν βίον οὐκ ἀνήκας, καὶ οὐχὶ εἰς διαθέσεις τῶν νεωτέρων τορκομαδῶν ἱεροεξεταστῶν.

Μετεμελήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι πικρῶς διὰ τὸν ἄδικον θάνατον τοῦ πολιτικῶν καὶ σωματικῶς αὐτῶν συμπαλοῦτον Σωκράτους. Διὰ καὶ κατεδικάσαν εἰς τὴν αὐτὴν ποινήν τοῦ θανάτου τοὺς ἐπιτηματιομένους αὐτοῦ κατηγορούς. Ἐτάμιος καὶ ὁ εἰσηγητῆς τῆς κατὰ τοῦ Ἀπ. Μακράκη καταδίωξης, Λαμασκῆς Χριστοπόλιος, τότε γραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου καὶ μετέπειτα Πατρῶν καὶ Ἱεσίας ἀρχιεπίσκοπος προχειρισθεὶς, ὄλιγον πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ μετεμελήθει καὶ προσκαλεσάμενος παρ' αὐτῶ τὸν ἱεροκήρυκα Ἱερώνυμον Οἰκονόμου, ἔλεγε πρὸς αὐτόν : «Ὁ Μακράκης δὲν ἦτο, οὔτε εἶναι αἰρετικὸς. Τοῦναντίον ὁ μόνος ὑπερόμαχος τῶν κανόνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ δευτὸς ἐρημνευτῆς καὶ διδάσκαλος τῶν Γραφῶν καὶ τῆς Ὁσδοδοξίας. Καὶ ἀπὸ τὰ σωματικὰ ἤρξατο τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἱεράς Συνόδου, διότι αὐτὴ δὲν ἐρήμωσε τοὺς κανόνες κατὰ τῶν καθαιρεθέντων ἰσίων γνωστῶν ἀρχιερέων. Κατέστη ἐπιφοβὸς εἰς τοὺς περὶ τὴν Σύνοδον, διότι ὁ λαὸς τὸν οὐκ ἐπέφερε φρονιμῶδες διὰ τὰς ἀνομίας τῆς. Τότε ἐγὼ ὑπέβαλον, ὡς γραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου,

τὴν ἰδέαν νὰ τὸν ἀποκηρύξῃ αὐτὴ ὡς αἰρετικόν, τὸ ὅποσον καὶ ἔγεινε, τὸ δὲ σχετικὸν ἔγγραφο ἐπὶ αἰρέσει δῆθεν συντελέσθη ἐπ' ἐμοῦ καὶ ἀπερσάφη ἐπὶ τῶν Συνοδικῶν τοῦ 1879 καὶ ἀνεγνώσθη, καθὼς γνωρίζεις καὶ ἐπ' ἐκκλησίαις εἰς τὸ Κράτος. Ἡ ἐξομολόγησις αὐτῆ ἐδημοσιεύθη ἐν Πάργαις μετὰ τὸν θάνατον τὸν διὰ τῆς ἐρημνίδος «Πελοπόννησος» ἐν τῷ β' ἄρθρῳ. 1537 φύλλον αὐτῆς τοῦ ἔτους 1896, ἐπὶ τὸν τίτλον «Σοβαρὰ ἀποκάλυξις».

Ἦρξατο ἀποθηνήσκων θάνατον πλήρης αὐτοπεποιθήσεως, ὡς ἦρος τοῦ καθηκότος, Σωκράτης ὁ Σωφρονιστικοῦ, εἰσηγγεῖτο τὰς τελευταίας ἐποθῆκας εἰς τοὺς φίλους αὐτοῦ ὁμιλητὰς, οἱ ὅποιοι συντετριμμένοι ὑπὸ τὸ βάρος τῆς δόξης ἦγοντο τὰς περὶ ἀθανασίας τῆς ἀδιαφθόρου πνευματικῆς ψυχῆς, περὶ ἀληθοῦς φιλοσοφίας καὶ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς νόμους τῆς πολιτείας οὐτάτας διδασκὰς τοῦ θεοσεπίου καὶ μεγαλόφρονος καταδίκου, μεγάλου δὲ αὐτῶν διδασκάλου. Ἀποθηνήσκων καὶ ὁ Ἀπόστολος Μακράκης πλήρης ἡμερῶν καὶ ἐλλπίων παρέδιδε τὰς πατρικὰς αὐτοῦ νοθεσίας εἰς τοὺς προσφίλους μαθητὰς, οἱ ὅποιοι δοκιμαζόμενοι δευτὸς ἀπεχωρίζοντο περιλήψεως καὶ σεβασμίου ὑπάρξεως, μεθ' ἧν ἐπὶ μακρὰ ἔτη οὐνηγωνίζοντο τὸν κατὰ τῆς πλάνης καὶ κακίας ἄγων. Συνεθεοῦμεν αὐτοῖς τὴν μέχρι τέλους ἐγκαταεργησθῆν ὑπερ τῶν αἰωνίων ἀειζῶνον καὶ ἀθανάτων τοῦ Ἐθαγγελίου ἀρχῶν ἐπ' ἀγαθῶ ἑαυτῶν καὶ τῆς φίλης Πατριδος, ἦν ὁ ἀειμνητος διδασκαλὸς ἠγάπησε περιπαθεῖς καὶ ἐπιτηρήσει ἠθικῶς. Καὶ ὅπως τὸν Σωκράτην ἐγκατέλειπον εὐεργητηθέντες ἀκροαταὶ, ἀλλὰ καὶ παράφοροι, τῶν ὁποίων ὁ βίος δὲν οὐκ ἐβάζετο μετ' ἠθρολατικῆν διδασκαλίαν τοῦ ἐγκρατοῦς, λιτοῦ καὶ σοφοῦ διδασκάλου τῆς ἀρχαιότητος, οὕτως καὶ τὸν Ἀπ. Μακράτην ἐγκατέλειπον φρονιμῶδες παρ' αὐτοῦ κληρικῶν καὶ λαϊκῶ μαθητῶν καὶ ἄλλοτε οὐκ ἀνεργηθέντες τὸν ὑπερ Χριστοῦ ἄγων, διότι πρὶν τέλους, ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐπληρώθη κοσμικῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ματαιίας δόξης — ἀλλοτριῶν τοῦ Χριστιανικοῦ βίου καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἐθαγγελίου, τὸ ὅποσον ὁ σοφὸς καὶ ἔνθεος διδασκαλὸς τὸν ἐξυπηρετεῖ πιστῶς. Καὶ ἂν ζῶν μὲν διεβλήθη ὁ Σωκράτης καὶ παρεγνωρίσθη, ἐδοξάσθη δὲ μετὰ τὸν θάνατον, καὶ ὁ Ἀπόστολος Μακράκης ζῶν μὲν ἐνοχοφαντήθη καὶ κατεκρίθη, ἀλλὰ μετὰ θάνατον τὸ ἔνομά του θὰ ἐδοξηθῆ. Καὶ προσήρται λοιπὸν, ὅπως ἡ πόλις Ἑλλάς, οὕτω καὶ ἡ ἦν νὰ ἱμῶσι τοὺς ὄντως μεγάλους καὶ σοφοὺς αὐτῶν ἄνδρας καὶ ἐσεργάτας, διὰν σπῶσι τὰ πάθη.

ΞΕΝΟΦΩΝ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ (Ἱαρός)

ΔΗΛΩΣΙΣ

«Ὅλη αὐτὴ ἡ βραδέτης περὶ τὴν ἔγκαιρον κυκλοφορίαν τοῦ περιοδικοῦ, ἢ ἢ αὐτὴ ἡ ἀκαλαίσθητος ἐκτύπωσις τοῦ φύλλον προέχεται ἀπὸ ἐπιρτάτας τυπογραφικῆς δυνατοίας τὰς ὁποίας ἀνομιμῶδες παρακολοῦθουμεν ἀπὸ τινός. Εἴμεθα δοῦλοι τῶν τυπογραφικῶν συνθηκῶν. Διὰ τοῦτο ζητοῦμεν συγγνώμην ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας. Εὐτυχῶς τὸ κακὸν ἐλαττωμεν δι' ἡ περιστάση. Εἴρεσθαι τὸ περιοδικὸν μας ἀπὸ τοῦ τεύχους τούτου, εἰς χεῖρας ἐνομιμῶν Τυπογράφων, καὶ εἰμεθα βέβαιοι δι' ἡλαί αἱ ἐλλείψεις θὰ διορθωθῶσι.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

ANTON TSHCECHOW

I

Ἦνιο ψυχρὰ τὴν φθινόπωρον. Ὁ Τραπεζίτης ἐβηματίζεν ἐντὸς τοῦ δωματίου του καὶ ἐσκέπτετο πῶς, πρὸ δέκα πέριτε ἀκριβῶς ἐτῶν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, εἶχε δώσει μίαν ἐσοπερίδα ἐν τῷ οἴκῳ του. Τὴν ἔσοπερίδα ἐκείνην ἀπῆρτιζον διάφοροι λόφοι, οἵτινες οὐκ ἐπὶ σπουδαίων καὶ ἐνδιαφερόντων θεμάτων. Ἐνθυμῆται, δι, μεταξὺ ἄλλων, οὐκ ἐπέσει ὁ λόγος καὶ ἐπὶ τῷ ζητήματι τῆς θανατικῆς ποινῆς. Οἱ πλείστοι τῶν κεκλημένων ἦσαν ἐναντίον αὐτῆς. Τὴν ἐξήκουον σκληρὰν, ἀπαρῶσαν καὶ δυσεπάρμοστον ἐπιστήριζον δὲ δι' ἡ θανατικὴ ποινὴ πρᾶξι, ἀπαναχοῦ τὸν πελοπολιμένον κόμον, ἢ ἀντικαταστάθῃ διὰ τὸν ἰσοβίον δεσμῶν.

— Δὲν εἶμαι σύμφωνος, εἶπεν ὁ οἰκοδεσπότης δὲν ἐδοκίμασα βεβαίως οὔτε τὴν μίαν ποινήν, οὔτε τὴν ἄλληλ' ἐβρίσκατο ὅμως δὲ ἡ θανατικὴ ποινὴ εἶνε ἀσυγκρίτως προτιμότερα καὶ ἀνθρωπιοτερά τῶν ἰσοβίων δεσμῶν. Ἡ θανατικὴ ἐπέλεσε ἀπαλλάσσει ἀπὸ τῆς ποινῆς τὸν ἀνθρώπον, ἐνθ' ἡ εἰρητὴ τὸν θανατοῖνε ὄλιγον ἄλλοτον. Ποῖος ἐν τῶν δύο ἡμῶν εἶναι προτιμότερος ; Ἐκείνος ὅστις εἰς φρονεῖει διὰ μίαν στιγμὴν, ἡ ἐκείνος ὅστις οὐκ ἐκνωτᾷ τὴν ζωὴν βραδέως καὶ ἐπὶ μακρῶν διάστημα ;

— Ἀμφότεροι αἱ ποιναὶ εἶνε εἰς ἴσου φρικῶδες, ἴσως δὲ καὶ παρανομοί, ἀπῆρτησεν ἔτερος τῶν κεκλημένων διότι καὶ αἱ δύο τὸν αὐτὸν ἐπιδύωκον σκοπόν, πῶς δηλ. ν' ἀφαιρέσουν τὴν ζωὴν. Ἡ πολιτεία δὲν εἶναι ὁ Θεὸς καὶ ἐπομιμένος δὲν εἶνε τὸ δικαίωμα ν' ἀφαιρῆ πᾶν ὅτι δὲν θὰ ἡδύνατο πλέον νὰ δώσῃ πάλιν.

— Συμφωνῶ, δι' ἀμφότεροι αἱ ποιναὶ εἶνε καταδικασμέναι ἐν τῷ πνεύματι τῆς θρησκείας, εἶπε νεαρός, εἰκοσιπενταετής δικηγόρος, ὅστις μέχρι τοῦδε παρακολοῦθε μετὰ προσοχῆς τὴν συζήτησιν. Ἐγὼ ἐν τοῖσις, κύριοι, ἐάν ἐσπῶκετο νὰ ἐκλέξω μετὰ τῶν δύο, θὰ ἐπροτίμων ἀσυγκρίτως τὰ ἰσοβία δεσμά. Εἶνε ἀληθές, δι' ἡ ζωὴ τῆς εἰρητῆς εἶνε φρικώδης, ἀλλ' ἐπὶ τέλους εἶνε ζωὴ !

Ἐπληροῦθησεν μακρὰ καὶ θορυβώδης συζήτησις. Ὁ Τραπεζίτης, ὅστις, τότε τὴν νεώτερος καὶ ζωηρότερος ἤρξατο πᾶσις νὰ ἐξάπειται καὶ καταγράφον ἰσχυρὰν τὴν πυγμὴν ἐπὶ τῆς ἱερᾶς ἐξοφῆς, ἔστράφη πρὸς τὸν νεαρόν δικηγόρον.

— Δὲν εἶμαι καθόλου σύμφωνος μαζί σας, εἶπε καὶ στοιχηματίζω δύο ἑκατομμύρια δι' ἡ δὲν εἶσθε ἰκανοὺς νὰ ὑπομείνετε ὄχι ἰσοβίον, ἀλλ' οὔτε πενταετὴ φυλακίαν.

— Ἐάν ὁμιλεῖτε σοβαρῶς, ἀπῆρτησεν ὁ δικηγόρος, δέχομαι τὸ στοιχημὰ ὄχι δὲ πέντε, ἀλλὰ διὰ δέκα πέντε ἔτη εἰρητῆς.

— Ἄτὰ δεκαπέντε. Σύμφωνος ! ἐφώνασεν ὁ τραπεζίτης.

— Εἶμαι συμφωνώτατος. Ζεῖς παίζεται δύο ἑκατομμύρια καὶ ἐγὼ ἐλευθερίαν δέκα πέντε ἐτῶν, εἶπεν ὁ δικηγόρος.

Καὶ αἱ ἔπος αἱ ἔργον, τὸ στοιχημὰ ἤρξατο. Ὁ Τραπεζίτης ὅστις, τότε, ἔπλεεν εἰς Πατωλὸν πλοῦ-

του, οὔτε ὁ ἴδιος ἐγγνώριζεν ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑκατομμυρίων του. Καὶ τὸ ἐσπέρας, εἰς τὸ δεῖπνον, ἀδιαφορῶν διὰ τὴν ἐνοχοφάνη ἀπόλειαν τῶν δύο ἑκατομμυρίων, ὄπισθε τὸν ἀντίπαλον καὶ ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτὸν, μειδιῶν εἰρωνικῶς : «Σκέψου καλὰ, μικρὸν μὲν δικηγόρος ! Δι' ἐμὲ, δύο ἑκατομμύρια εἶνε ποσὸν τὸ ὅποσον δὲν παρασυλλογίζομαι σὺ ὅμως οὐκ ἐνοχοφάνησες νὰ χάσῃς τρία ἢ τέσσαρα ἀπὸ τὰ ὄψατερα χρόνια τῆς ζωῆς σου. Λέγω τρία ἢ τέσσαρα, διότι εἶμαι βέβαιος, βεβαίως, δι' ἡ δὲν θὰ ἡμπεδέξῃς νὰ μείνης κλεισμένος περισσότερον καιρῶν. Ἐπειτα μὴ λησμονεῖς, καίμενε, δι' ἡ ἐκονομία φυλακίαις εἶνε πολλὸ πλέον βασανιστικὴ ἀπὸ τὴν ὑποχρεωτικὴν. Ἡ ἐκείνης, δι' ἡ θὰ ἡμπεδέξῃς νὰ εἶσαι ἐλευθερὸς ὅποτε θέλεις, θὰ οὐκ δηλητηριάσῃ καθημερινῶς τὴν ζωὴν μέσα στὴ φυλακίαν. Σὲ λυποῦμαι, καίμενε !

Ὅλα αὐτὰ ἐνεθυμῆτο ὁ Τραπεζίτης σήμερον, μετὰ πάροδον δεκαπέντε ἐτῶν. Καί, βηματίζον ἐντὸς τοῦ δωματίου του, ἐσκέπτετο : Πρὸς τί αὐτὸ τὸ στοιχημὰ ; Τὸ ὄρελος ἐάν ὁ δικηγόρος ἔχασε δέκα πέντε χρόνια ἀπὸ τὴν ζωὴν του, ἐγὼ δὲ σήμερον δύο ἑκατομμύρια ἀπὸ τὴν κάσῃ μου ; Τί τὸ ὄρελος ; Μήπως τοῦλάχιστον δι' αὐτοῦ θ' ἀποδειχθῆ δι' ἡ θανατικὴ ποινὴ εἶνε προτιμότερα τῶν ἰσοβίων δεσμῶν ; Ἄνομοια. Τρέλλια οὐσὴ ! Καί' ἐμὲ τὸ στοιχημὰ τοῦτο ἐδέχθη ὁ θεοτέλλος αὐτὸς δικηγόρος ἐστὶ, ἀπὸ μίαν ἰδιοτροπίαν, ἴσως-ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ δόξαν γρημῶν...

Ἐπὶ τῆς Τραπεζίτης ἐνεθυμῆτο πῶς ἀκριβῶς ἐτέθη τὸ στοιχημὰ κατὰ τὴν ἐσπέρας ἐκείνην τῆς συζήτησεως. Συμφωνήθη νὰ ἐκτίθῃ ὁ δικηγόρος τὴν φυλακίαν του ἐντὸς δωματίου οἰκίσκου τινός, ἐνδοκίμοῦ ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Τραπεζίτου. Καθ' ἑλόν τὸ διάστημα τῶν δέκα πέντε ἐτῶν σὸδῶδης, οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν θὰ ἐπετρέπετο εἰς αὐτὸν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ δωματίου, νὰ τῶν ἀνθρώπων, ν' ἀκούσῃ ὁμιλίαν, νὰ λάβῃ ἐπιστολάς καὶ ἐρημνίδας. Τῷ ἐπετρέπετο ὅμως τὸ κάπνισμα καὶ ὁ οἶνος, καθὼς ἐπίσης καὶ ν' ἀναγνώσῃ βιβλία, νὰ γράφῃ ἐπιστολάς καὶ νὰ παίζῃ (ἐν οἰονδηλίῳ) ὄργανον τῆς ἐκλογῆς του. Διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἡδύνατο νὰ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τῶν ἀνθρώπων μόνον διὰ μᾶς θυρίδος, εἰς τῶν ἀνομιμῶν εἰς ἕνα τοῖχον τοῦ δωματίου. Τοῦτο δὲ, χωρὶς ποσῶς νὰ ὁμιλήσῃ. Πάν ὅτι θὰ ἐχρησάσθῃ, ἦτοι βιβλία, οἶνον, σιγάρα, μουσικὰ τεμάχια κτλ. εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὰ ζητήσῃ ἐγγράφως καὶ μόνον διὰ τῆς θυρίδος.

Συμφωνήθησαν τέλος τὰ πάντα, καὶ ὁ δικηγόρος ὑπέχεσθαι νὰ ζῆσῃ ἐν ἀποστρησίῳ μονῶσει ἐπὶ δέκα πέντε ἀκριβῶς ἔτη, δηλ. ἀπὸ τὴν μεσημβρίαν τῆς 14ης Νοεμβρίου τοῦ 1870, μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς 14ης Νοεμβρίου τοῦ 1885. Ἡ ἐλαχιστὴ ἀποπαιρα παραβάσεως τῶν ὄρων τούτων, ἔστω καὶ δι' ἡ μόνον λεπτὰ πρὸ τῆς παραβέσεως τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῶν δέκα πέντε ἐτῶν, θ' ἀπῆλλασσε τὸν Τραπεζίτην τῆς ὑποχρεώσεως νὰ μετρήσῃ εἰς τὸν ἀντίπαλον τὰ δύο ἑκατομμύρια.

Ἐφ' ἔσον ἡδύνατο νὰ κοίτη τις ἐκ τῶν γραμμένων τοῦ ἐγκλειστοῦ, πρᾶξι οὕτως νὰ ὑπέφερε πολλὴν ἔξ ἄνιας καὶ πλήξεως κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἀπομονωσῶς του. Προσετάθει δὲ νὰ διασκεδάσῃ διὰ τῆς μουσικῆς τὰς ἀναρὰς ὄρας του, καθήμενος εἰς τὸ κλειδοκίμαλον καθημερινῶς καὶ ἐπὶ ὥρας πολλὰς. Τὰς πρῶτας ἡμέρας ἀπέφηνεν ἐπιμῶνος τὸν

οίον και τὸ κάπνισμα. Ὁ οἶνος, ἔγραφε, διεγείρει ἐπιθυμίας, αἱ δὲ ἐπιθυμίας εἶναι οἱ μεγαλύτεροι ἐχθροὶ ἐνὸς ἀνθρώπου ἐστερημένου τῆς ἐλευθερίας του. Τὸν καπνὸν τὸν ἀπέφευγε, διότι οὗτος ἐμόλινε τὸν ἀέρα τῆς φυλακῆς του. Καὶ ἀρχὰς τῶ ἐπιπέλου διαφρὰ ἀναγνώσματα : μυθιστορήματα πλήρη ἐπεισοδίων ἐρωτικῶν, ἀφηγήσεις ἐγκλημάτων, διηγήματα φαντασιώδη, κωμωδίας κτλ.

Τὸ δεύτερον ἔτος δὲν ἠκούσθη μουσικὴ ἐκ τοῦ δοματίου τοῦ ἐγκλειστοῦ. Ὁ δικηγόρος διήλθε τὸ ἔτος τοῦτο ἐν τῇ μελέτῃ κλασικῶν συγγραφέων.

Τὸ πέμπτον ἔτος ἐπανεληφόθησαν οἱ ἥχοι τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ἦδη ὁ ἐγκλειστος ἐξήτησεν οἶνον. Ὅσοι παρηκολούθησαν διὰ τῆς θυρίδος τὴν ζωὴν του, παρετήρησαν οὖν κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος οὐδὲν ἄλλο, ἔκαιεν ἐπιμὴ νὰ τραῦγη, νὰ πίνη, νὰ εὐφρασκῆ ἐξηλωμένοι ἐπὶ τῆς κλίτης τὸ πλείστον τῆς ἡμέρας, νὰ χαμῆται και νὰ ἐπιμὴ χαμηλοφώνως μετ' ἑαυτῶν του. Τὰ βιβλία τὰ ἐγκατέλειπεν. Ἐνίοτε ἐξεργείσθαι κατὰ τὴν νύκτα, ἔγραφε καὶ τι, ἀλλὰ τὴν ἐπιτοῦσαν πρῶταν ἐξεργάζετο τὸ γραφὲν εἰς τεμάχια. Συγχρῆς ἠκούσθη κλαίον.

Τὸ δεύτερον ἡμῖσι τοῦ ἔκτου ἔτους ἠκολούθη εἰς τὴν ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν και εἰς ἱστορικὰς και φιλοσοφικὰς μελέτας. Ἦδη ἐμελέτα πολὺ, τόσον πολὺ, ὥστε ὁ Τραπεζίτης δὲν ἐπόρθησε νὰ τῷ προμηθεύῃ τὰ ζητούμενα βιβλία. Εἰς διάστημα τεσσάρων ἐτῶν ἐκομίσθησαν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἐγκλειστοῦ ἐπὲρ τοῦς ἑξακοσίους τόμους βιβλίων. Περι τὸ τέλος τοῦ ἔκτου ἔτους ὁ δικηγόρος ἔστειλε τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Τραπεζίτην :

«Αγαπητέ μου φίλαξ !

Εἰς ἑξ διαφόρους γλώσσας σὰς γράφω τὰς πα-

ροῦσας ὀλίγας γραμμὰς, μετ' τὴν παρακλήσιν ὅπως θέσπτε ταύτας ἐπὶ τὴν κρίσιν εἰδημόνων. Ἐάν οἱτοὶ δὲν εὐφραν οὐδὲ ἐν λάθος, σὰς παρακαλῶ νὰ εἰρνετε ἐκ τοῦ κήπου δύο προσβολιμοὺς διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐννοήσω οὖν δὲν ἀπέθρουν εἰς μῆνῃ οἱ μέχρι τοῦδε κόποι μου διὰ τὴν ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν. Ὡ ! δὲν φαντάζεσθε πόσον εἶμαι εὐτυχὴς ἀφ' οἷου ἀρχισα νὰ ἐννοῶ τοὺς διαφόρους συγγραφεῖς, ἔκαστον εἰς τὴν γλώσσᾶν του !»

Ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἐγκλειστοῦ ἐξετελεσθῆ. Ὁ Τραπεζίτης διέταξε νὰ εἰρῶσιν ἐν τῷ κήπῳ δύο προσβολιμοὺς.

Τὸ δέκατον ἔτος ὁ δικηγόρος ἠκολούθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἱεροῦ Ἐθαγγελίου. Ἦπόρει δὲ ὁ Τραπεζίτης, πὺς ἕνας ἀνθρώπος, δοῦς εἰς διάστημα πέντε ἐτῶν κατεβρόχθησεν ἑξακοσίους ὀγκώδεις και οσθαροὺς τόμους, ἐχρεώσθη ἐν ὁλόκληρῳ ἔτος διὰ τὴν μελέτην τοῦ μόνου βιβλίου, τοῦ Ἐθαγγελίου, τὸ ὅποιον και εὐλίπτον εἶναι και ὄχι και τόσον ὀγκώδεις. Τὴν μελέτην τοῦ Ἐθαγγελίου ἐπακολούθησεν ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία και συγγραμματα θεολογικὰ.

Τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ὁ ἐγκλειστος ἀνέγνωσεν ἐπὶταῦς πολὺ, διαφόρων εἰδῶν βιβλία. Ἐμελέτησε φυσικὴν ἱστορίαν και ἐνετέργησεν εἰς τὰ ἔργα τοῦ Βύρωνος και τοῦ Σαικσπέρου. Διακόσως ἔστειλε διὰ τῆς θυρίδος σημειώματα διὰ τῶν ὁποίων ἐζήτηε ἀναμῆς μυθιστορήματα και συγγραμματα φιλοσοφίας, ἱστορίας, γημείας, θεολογίας και ἱατρικῆς. Ἦτο ἐἰδος ναυαγοῦ, ὅστις, κολυμβῶν ἐπὶ τῶν σντριμῶτων τοῦ πλοίου, ζητεῖ νὰ σκιάσθῃ μίαν σκάνδα σῦντερον, ὅπως ἡ καταπονησθῆ.

(Ἐπειτα τὸ τέλος)

ΙΩΑΝ. ΚΑΡΟΚΗΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Ἀπὸ τὸ σημερινὸ τεῦχος τῆς ἀγαπημένης «Ἐλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» θ' ἀρχίσω δὲ δημοσιεῶν μιά συλλογὴ παραμυθιῶν, ποὺ τὰ μᾶζον ἀπὸ τὸ χωριὸ Γαϊτάνι. Θὰ παραβάλλω συγχρόνως μετὰ ποιά εὐρωπαϊκὰ παραμύθια μοιάζουν και σὲ ποιά οἰσιρὰ ἄνθρωπων».

«Τὸ βασίλοπουλο τῆς Σουηδίας ἀποφάσισε νὰ δοῇ γυναικα. Στὸ ὄρομ ποὺ πῆγανε ἀπάντησε μιά γενοῦλα ποὺ τὸν ὠδήγησε στὴ σπηλιὰ τοῦ δράκοντα. Ὁ δράκοντας εἶχε τρία ποικιλόχρωμα φυλαγμένα.

Κατόρθωσε νὰ πάσῃ τὸ ἔνα τὸ βασίλοπουλο και νὰ φύγῃ. Σὰν πῆγε νὰ τὸ κόψῃ, τὸ ποικιλόχρωμο τὸ φώναξε «πρόσεξε μὴ με κόψεις». Καὶ ὄργησε μιά ὄραία κοπέλλα ἀπὸ μέσα ποὺ τοῦ ζήτησε νὰ ντυθῆ. Κεῖ ἐπειδὴ δὲν εἶχε φορέματα, ἡ κοπέλλα τοῦ ἔφανε ἀμέσως. Ἐπανάληφθηκε τὸ ἴδιο γιὰ δεύτερη φορὰ. Τὴν ὄρα τοῦ ζήτησε ἡ ἄλλη κοπέλλα νὰ φράξ, κί ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὲν εἶχε φατὶ τοῦ ἔφανε. Τὴ τρίτη φορὰ δὲως πῆρε κοντὰ τον φαγητὸ, φορέματα και νερό. Ἦτσι ὅνν τοῦ ζήτησε νὰ πῆ νερό, αὐτὸς τῆς ἔδωσε ἀμέσως. Γιὰ τοῦτο δὲν ἔφανε, ἀλλὰ δέχθηκε εὐχαριστως, ποὺ τῆς πρότεινε νὰ τὴν στεφανωθῆ.

Τὸ τέλος εἶναι ὀλίγετα διαφορετικὸ. Ὅταν τὸ πρῶτὸ βλέπον ὁ δράκοντας και ἡ γυναικὴ τὸν, πὺς

τοῦς λείπει ἕνα ποικιλόχρωμο θέλον νὰ εὐρυν ἐκεῖνον ποὺ τὸ πῆρε.

Κί ἐκεῖ ἀρχίζουν ἕνα οσορὸ περιπέτειες, ποὺ τελειώνουν πάντα μετ' τὴν εὐτυχία τῶν δύο νέων.

Περὶσοτέρω ἀκόμα μοιάζει ἐν ἄλλο τῆς ἰδίας συλλογῆς ποὺ ἔχει τὸν τίτλο «Τὰ τρία μῆλα...» (1) Τὸ τέλος εἶναι σχεδὸν ὅμοιο. Ἡ ἡγήτρια τοῦ ἀφέντη πάει σὺν πηγάδι γιὰ νερό. Βλέπει τὴ οὐκί τῆς ὁμορφῆς κοπέλλας και νομίζει πὺς εἶν' αὐτή. Καὶ σταν ὀνιλαμῶνεται τὸ λάθος τῆς ζῆλῆσει και τὴν παρακαλεῖ μετὰ χάρι νὰ κατέθῃ. Ἀνύποπιη ἐκεῖ νη κατεβαίνει, και τότες ἡ ἡγήτρια τὴ εἰρχει σὺν πηγάδι.

Ἦτσι ἀντὶ νὰ τὴν μεταβάλλῃ σὲ πουλὶ μετ' τὴ μαγικὴ καρφίσα θέλει νὰ τὴν πνίξῃ. Ἄλλ' αὐτὴ δὲν πνίγεται. Τὴν κατάει ἕνα πελώριο χέλι, ποὺ ὅσπερ ἀπὸ λίγο καιρὸ, ἕνας φασὰς τὸ πῆγε σὺν παλάτι, γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸ βασίλοπουλο γιὰ τὸ μαραμὸ ποὺ εἶχε, πὺς ἀσχήμηνε τόσο ἡ γυναικα ποὺ πῆρε. (Τὸ βασίλοπουλο, δέλεπνας νὰ κάθεται σὺν δένδρῳ ἡ ἐπιθεωρία πῆρε κείνη γυναικα, νομίζοντας οὖν θὰ μεταβλήθῃκε ἡ ὁμορφῆ κοπέλλα σ' ὄσχημη.

Ἄληθινὰ τὸν παρηγορήσε καπὺς ἡ ὁμορφῆ

1) Ἐξλείφ' ἀπὸ τὴν ἀρχὴ, ποὺ εἶνε ἀπαράλλαχτη.

ποῦχε τὸ χέλι. Τὸ παρατήρησε ἡ γυναικα του, και διατάξε νὰ τὸ σκοτώσουν. Ἄλλ' ἀμέσως τὸ χέλι μεταβάλλεται σ' ἕνα θαυμάσιο καλάμι. Ἡ κακὴ βασιλοσσα θέλει νὰ κοιματώσουν τὸ καλάμι, ἀλλ' αὐτὸ, ὁ ὅποιον πλησιάζει φωνάζει οἰγὰ. Μὴ ποὺ κάμπετε κακό. Ὅταν τῆκουσε ὁ βασιλιάς, πῆρε ἕνα συγριαδάκι κί ἄνοιξε τὸ καλάμι ποὺ ἀμέσως βγήκε ἀπὸ

μέσα του ἡ ὁμορφῆ κοπέλλα. Τότες παντρεύθηκε ἐκείνη, και τὴν ἡγήτρια τὴ σκότωσε.

Μὲ τὸν ἴδιο τίτλο διάβασα ἕνα παραμῦθι στὴ συλλογὴ τοῦ Ἀγγέλου Ντὲ Κομπερνάτης. Ἀνήκει στὴ οἰσιρὰ τῆς Ἀκρόσης ποὺ τὴν καταδιώκουν κίλ και εἶναι ἀπὸ τὸν Ἅγιον Στέφανον τῆς Καλιτοῦργιας.

Δις Μ, Γ.

ΦΙΛΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

Ἡ «Ἐλλην. Ἐπιθεωρήσις» κἀμνονα ἀρχὴν εἰς τὴν δημοσίωσιν τῶν εἰκότων τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου «Φιλικῆ Συντροφίᾳ» θεωρεῖ εὐτύχημα, διότι παρουσιάζει εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς τῶν πρῶτων ἐκ τῶν παραγόντων τοῦ ἐν λόγῳ Συνδέσμου, τὸν κ. Ἀπ. Ν. Μαγγανάρη, ἐκλεκτὸν αὐτῆς συνεργάτην και πρῶτον ἰσοπονητικὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς.

Ἐπ' εἰκασίμῃ τῆς γνωριμίας του, μετὰ τῶν πολληλῶν συντρόφων τῆς «Φιλικῆς Συντροφίᾳς» καθήκον μας θεωροῦμεν ὅπως δι' ὀλίγων γραμμῶν παρουσιώσωμεν τὴν ὁρῶσιν του εἰς τὰ γράμματα, ποὺ μετ' ἴσῃν ζέσιν καταγίνεται, ἀλματωδῶς ἀναπτυσσόμενος, διδασκόμενος και διδάσκων, και συγχρόνως γινόμενος παύρινοστος εἰς τὸν Ἐλληνικὸν περιοδικὸν τύπον.

Νεαρῶτατος τῶν ἡλικίαν, σπουδαστῆς ἔτι τοῦ Γυμνασίου τῆς Ἐθαγγελικῆς Σχολῆς ἐν Σμύρῃ, ἐπεδόθη, ὅσον οὐδεὶς τῶν ονομιλικῶν του εἰς τὴν φιλολογίαν και ἰδίως εἰς τὴν ποίησιν, δημοσιεύσας, ἐντὸς διαστήματος δύο ἐτῶν, εἰς τὰ ἐγκριτετερα και ἄριστα περιοδικὰ τῶν Ἀθηνῶν, Κοινταταῖουπόλεως και Σμύρνης, πολλὰ ποιήματα ἀπὸ τὰ Ἀπορροφῶν του, συλλογῆν ἀρετὰ ἱκανοποιούσαν τὰ δέλεμα και τὴν σκένιν τοῦ κριτικῶ, ὁ ὅποιος θὰ θέλησῃ νὰ ἐντορφήσῃ και νὰ μελετήσῃ αὐτήν.

Εἰς τὰς Ἀθήνας ἔγενε γνωστὸς διὰ τῶν πρώτων εἰς τὴν «Σφαῖραν» δημοσιεύσων του, τὰς ὁποίας ἠκολούθησαν αἱ εἰς τὸ «Πανόραμα» τοιαῦτα πλοῦται και ἐκλεκτα και εἰς τὴν «Ἐλλάδα» ἐξάτως.

Ἡ εἰς τὴν φάλαγγα δὲως τῶν συνεργατῶν τοῦ ἐγκρίτου λογοτεχνικοῦ τῆς Κοιντατατουπόλεως περιοδικῶ ὁ «Ἄλβος» προσέληψεν τὸν ὡς τακτικὸν συνεργάτην, και ἡ εἰς τὴν Σμυρναῖκην «Νέαν Ζωὴν» τὸ ἄριστον ἐκλήροῦν σκοπὸν πρὸς καλλιέργειαν και ἀνάπτωσιν τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, εἰς τὴν

πρὸ τίνος ἀπελευθερωθεῖσαν Μικρασίαν, τοῦτο περιοδικὸν συμμετοχὴ του εἰς τὴν σύνταξιν, ἡ ὄλη σχεδὸν δημοσιευθεῖσα συλλογὴ τῶν «Μοιρογράφων» — Ἀη και Βα οἰσιρὰ — μεταξὺ τῶν ὁποίων πρῶτην θέσιν ἡμποροῦν νὰ καταλάβουν «Τὸ βιβλίον», «ἡ Σαφῶν», «τ' ὄνομά σου», «Νέα Ζωὴ», «Σὰν ἀντιπεργῶν» ἄσπασθ' εἰς τὴν τῆς Μικρασίας φιλολογικὴν κίνησιν, κἀμνον τὸν κριτικὸν νὰ σταμιτῆσῃ ἐκ πληκτος και νὰ ὀμιλήσῃ ὡς προφήτης, διὸ τὸν μέγαν και εὐρὸν τῆς δόξης στέφανον ποὺ περιμένει τὸν νεαρὸν τὴν ἡλικίαν ἀλλὰ μέγαν εἰς τὰ γράμματα τῆς αἰῶν, ἐκλεκτὸν μας φίλον.

Ἡ «Ἐλλην. Ἐπιθεωρήσις» ἐπιφωτισομένη νὰ καταχωρήσῃ μελέτην διὰ τὸ ἔργον τοῦ πολιτίου τῆς συνεργάτου εἰς προσοχὴ φύλλα τῆς, γραφεῖσων ἑνὸς τοῦ πρῶτον διδασκάλου, εἰς τὴν Κασσιλλιαν ἐμβαταῖ οστος τὸν γῆν ποιητῆν, και διὰ τὸν ὁπῶν κατὰ τὴν ὀμῆρον, ἀρετῆται νὰ κλεισθῇ τὰς ὀλίγας στίχας γραμμὰς εὐχόμενῃ δαγροστέφανον ἀμάραντον νὰ στέγῃ τὰς προσπάθειας του. Μ.

ΜΟΙΡΟΓΡΑΦΤΑ

Σειρὰ Β'.

Στοῦ πεντασύλλαβου τὸ σπῆλον... Κ. Παλαμῆς

ΞΕΝΙΤΕΙΑ

Ἔσχημα ἀπόδνι Μὲς τῆ σπηλιά, Δὲ με τιμῶνε Καυμιά λαλιά.

Ποὺς μ' ἀνταμώνει Στῆ σγαλιά, Τὴν πῆκα μὴνη Βοῖσκω φωλιη.

Ἀνατογίλα Καὶ ἔσρα σύλλα Στῆν ξενιτεία.

Μέσα στὸ γόνι Ἔσχημα ἀπόδνι Λίγως φωτιά.

Θυμάσαι τή θραύδα 'κείνη τ' Απρίλη,
Ποῦ μέσα σὲ μεθῆσαι μαγικό,
'Ενόσασε σὲ φίλημα τὰ χεῖλη
Τρυγόντας τῆς ψυχῆς τὸ μουτικό ;

Θυμάσαι τή γλυκεῖαν ἀνατριχίλα
Ποῦ ροῦώσαμε σὶ ἀναίστητο κορμί ;
Καὶ μέσα στῆς καρδιάς τ' ὄνειγα φύλλα
Θυμάσαι πῶς ποιοῦσαν οἱ παλμοί ;

Τὸ δάκρον μας ποῦ κύλησεν ἀγάλη
Σὰ στάλα ἀπὸ πελάγον τῆ ψυχῆ ;
Τῆς σκέψης μας τὴν ἄγρια, φοιχτὴ ζάλη ;
Τῆ κούφια μας θυμάσαι προσοχή ;

Κι' ἀκόμη σὺν ἐσθίσαμε τὰ χέρια
Τὸν ὄγκο μας θυμάσαι τὸν τοῦτό ;
'Εργάστηκεν ἀστέρι μέσ' σὶ ἀστέρια...
'Θεὸς μέσ' στῆς ζωῆς τὸν οὐρανό...
Σμόκη—Μάνης Φιλῆ Κ. Βατίδου

ΠΙΚΡΑ ΜΥΝΗΜΑΤΑ

Κυνηγόντας ὄνειρα πλάνερα μιά κόρη
σὸ καρδιοσειήμερο κάτω σὲ μιά ἐλιά,
ποῦ τὰ ἄνθη τίναζε ποῦ σὰ Νύφη φέρε
σὸ ζευγάρι ποῦτασε στὴν ἀγοράκι.

Τὸν πουλιῶν μᾶς κοίμαζε τὸ κελόδημά τους
καὶ τὰ ἄνθη σκόρπαγαν τὴ μοσχοβολία τους,
καὶ περὶ πέρα ἔδεναν τ' ἄλματα τὰ μάγια
ὁ μικρὸς ὁ ξρωτίας μὲ γλυκεῖα Νεράδα.

Μεσολόγγι Γεο. Α. Κασόλας
Ζοηγράφος

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. Κον Π. Τζαναετίου. 'Ε-
νεργόητε. 'Ενεκοῖθη τὸ ἔνα. 'Αποφραγετε τὰς ἀπο-
ρογητεύσεις τῆς ζωῆς. Εἶπατε τόσον νέος. Διατὶ νὰ
τὰ βλέπετε δια μαῦρα ;
'Η 'Επιτροπὴ Σ. Φ. Σ. Σ. Μ. Σ.

Κυλαίει ἀργὰ σκοπεύοντας ἀγέρι μωρωμένο
τοῦ δροσεροῦ ζέφουρο τὸ ἴουχο τὸ κῆμα,
μὴ κεῖ ποῦ φτάνει μὲ χαρὰ στὴν ἄκρη ἀπο-
γίνεται πέτρα ἢ ἀμμουδιά καὶ ἀγκάλη μῆμα.
(σοιμένο)

Πόσος δὲν μοιούζωνε καρδιές μὲ σὲ πικρό
(μου κῆμα,
ψυχὸς ποῦ σὸ φτεροῦγισμα ἀπάνω σ' ἄλλη γῆ
ἐκεῖ ποῦ κάθε πόθος τοὺς κι' ὄνειρο φτάνει
(πρίμα
νὰ πέφτουνε σὲ κόλαση καὶ μπόρα φροδεοῦ.
Μεσολόγγι Πάνος Τζαναετίου

ΣΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙ

Σὰν ἀπὸ κάποιον ἔνα πόνο ἀπόκρυφο,
χαμοκλιτοῦν οἱ τιεῖς, φαρμακοκινέτες
Καὶ μέσ' στὴν πυκνοβόλοισι τὴν φιλλασία,
περοῦν μ' ἄσχητα ψυχὸς θλιμμένες.
Σὰν πεταλοῦδες φτεροῦγίζοντε δεῖλά,
φερμένες ἀπ' τὸ ἐνωδιασὸ τ' ἀγέρι.
Σιγιομιλοῦν πικροθρηνοῦν κι' ἀγοπετοῦν...
'Απ' τὸνα σὶ ἄλλο φύλλο, ταῖρι-ταῖρι.
Κυρ. Α. Μήσορας

ΘΛΙΨΗ

Τριανταφυλιά, σὶ τὴ στέρα ἐκεῖ τὸ δειλινό 'ἔχεις
(σκέφτει,
καὶ σὺν ἴ'ἀντίκρυρος νεκρὸ τὸν ποῦδ'αποῦσος κρίνο,
'ἔχεις χαράζει ἀπάνω σου δουβὴ μιά τόση θλίψη,
ποῦ θὰ ξεσπάσω λέω κι' ἐγὼ σ' ἔνα αἰσίνο
(θοῦνο...)

Ἰούλιος τοῦ 1920 ΦΟΙΒΟΣ ΛΑΡΑΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Κάμινον ἀρχὴν τὸν μῆνα τοῦτον μὲ τὸν ἱερὸν ἄ-
γωνα φέροντες εἰς τὴν μνήμην τὸν ἀναγνωστῶν μας
τινὰ γεγονότα. Τῆ 10 τοῦ 1822 οἱ Ἀθηναῖοι, μετὰ
ἐπιτάμνον πολιορκίαν ἐναρτίσαν τὴν Ἀκρόπολιν.
Παροτρυνθέν οἱ οἱ Τοῦρκοι τῷ 1456 κατὰ τὴν ἡ-
μέραν ταύτην εἶχον κυριεῖσαι τὴν Ἀκρόπολιν.
—Τῆ 15 τοῦ 1828 ὁ Καποδίστριας καὶ οἱ ναύαρχοι
Κόδορκεν, Δὲ Ρινό καὶ Ἐῶδαν συντηρήσαν ἐν
Ζακύνθῳ ὑπὸ ὑγειονομικῆν ἐπίβλεψιν — διότι ἔτο ἐν
Πελοποννήσῳ ἡ πανόλης — καὶ ἐντὸς ξυλίκων ὑπο-
στέγων, παρὰ τῆ οὐαί τοῦ Ἀγγλο τοποτηρητοῦ, οὐ
ση παρὰ τῆ θαλάσσοι, ὅπου τῶρα ἡ Ἰωνικὴ Τριπέζα,
συνεζήτησαν τὸν τρέπον νὰ ἀπελευθερωθῆ ἢ Ἐλλάς
ἀπὸ τὸν Ἰσραήλ. Μετὰ τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ναυαρίνου,
διεδόθη ὅτι ἀπερασόθη τοῦτο ἐκ τῆς ἐν Ζακύνθῳ
συνεντεύσεως. Τῆ 17 τοῦ 1822 ἐγένετο μάχη εἰς
Ναυαρίνον καὶ οἱ ἀγωνιστὰι ἐνίκησαν. — Τῆ 24 τοῦ

1817 ὑπεγράφη συνθήκη μεταξὺ τὸν τριῶν μεγάλων
δυνάμεων, ὅπως μεσιτεύσοσαν ὑπὲρ τῆς Ἐλλάδος.
Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον τῷ 1821 διαταγῆ τοῦ ἀγοῦ
ου Σουλτάνου ἐκρεμάσθη ὁ πρῶην Οἰκοκμην.κὸς Πα-
τριάρχης ΚΥΡΙΛΛΟΣ ὁ ἕκτος. Ἦτο ἀνὴρ σοφῆς,
πρότερον Ἰκονίου καὶ ὕστερον τῆς γεννητέως αἰσι-
τοῦ πατρίδος Ἀδριανουπόλεως. Μητροπολίτης ἀπὸ τοῦ
1819 τὸν εἶχε διαδεχθῆ Γρηγόριος ὁ Ε' καὶ ἐνθ' ἡσὺ
χαρῆς μελετῶν ἐν τῇ γεννητῆσι πατρίδι ὑπέστη τὸν μαρ-
τυρικὸν θάνατον.
Ἐκ τὸν γεννήσεων ἀναφέρομεν ὅτι τῆ 10 τοῦ
1798 εἶδεν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἐν Ζακύνθῳ ὁ Γεώργιος
ὁ Κανδιδάκος Ρώμας, υἱὸς τοῦ Διονυσίου, τοῦ τόσον
συνδεδεμένου μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀγῶνος. Ὁ Καν-
διδάκος ἔγραψε στίχους, ἐγένετο πρόεδρος τῆς Ἰονίου
Βουλῆς καὶ τοποτηρητὴς Ἰθάκης.
— Τῆ 14 τοῦ 1722 ὁ περιλάλητος Γεώργιος Σπυ-

ρίδων Θεοτόκης ἐν Κερκύρα ἀνὴρ γραμματῶν, δρᾶ-
σας ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὸν Ἰονίων Νήσων παραποῦ, γε-
νομένος καὶ ὁ πρῶτος ἡγεμὸν τῆς Ἐπτανήσου Πολι-
τείας.

Τῆ 27 τοῦ 1777 ἐπίσης ἐν Κερκύρα ὁ Ν. κ. κ. Δελτινιώτης, ἔνθερος πατριώτης. Ἐγραψε καὶ ἔμ-
μονος πρὸς τὸν Μέγαν Ναπολέοντα διὰ τὴν ἐλευθερί-
αν τῆς τότε δούλης Ἐλλάδος. Μετέφρασεν ἰταλιστὶ ἐμ-
μέτρος καὶ τὴν Ὀδύσειαν.

Καὶ δύο θάνατοι. -- Τῆ 10 τοῦ 1800 ἐπέλασε διὰ
παντὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ περιόδοσος Εἰργένιος Βουλ-
γαρῆς Τῆ 24 τοῦ 1813 Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, διδά-
σκαλος δόκιμος, πολυγράφος καὶ τῆς ὀρθοδοξίας πρό-
μαχος.

Ἡ ἑβδόμη τοῦ μηνὸς τοῦτου εἶναι ἀξιομνημόνευ-
τος διὰ τὰ Κερκυραῖκά χρονικά, διότι κατὰ τὴν ἡμέ-
ραν ταύτην τοῦ 1799 ἐξελέγη ἀρχιερεὺς Κερκύρας
ὁ μέγας πρωτοπατὴς Γεώργιος Χαλιζόπουλος Μόν-
ταρος. Ἐτάμεν ἀξιομνημόνευτος, διότι κατὰ τὸν

Π' αἰῶνα οἱ Ἀνδριανοὶ ἐκυριεύσαν τὴν Κέρκυραν
καὶ ἀνεγνωρίσθη ἐπικρατοῦσα ἐκκλησία ἢ Λατινική,
κατηγορήθη δὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ ὀρθοδόξου ἐπισκόπου,
ἀντιπατασταθέντος διὰ τοῦ Μεγάλου Πρωτοπατῆ καὶ
ἀντ' αὐτοῦ ἀνυψωθέντος Λατίνου ἀρχιεπισκόπου. Δυ-
στοχῶς ὁ Μάντζαρος ὑπέγραψεν ὄν, ἀπέθανε πρὶν τῆ
χειροτονίῃ. Ἐξελέγη ἔπειτα ὁ Πέτρος Βούλγαρης,
ἀλλ' ὁ Πατριάρχης δὲν ἐπέκυωσε τὴν ἐκλογὴν. Οἱ
Κερκυραῖοι ἤθελον τὸν Νικηφόρον Θεοτόκον. Ἀλλ' ὁ
Πατριάρχης ἀπεφάνθη ὅτι οἱ κανόνες δὲν ἐπαρέχουν
εἰς τὸν αἰτὸν ἀρχιερεῖα νὰ καθέξῃ τὸ τρίτον ἐπισκοπι-
κὸν, ἀφοῦ διετέλεσεν ἀρχιεπίσκοπος Χερσῶνος καὶ
Ἀστροχονίου. Γενομένης νέας ἐκλογῆς — ἐξελέγαν
τότε οἱ ἱερεῖς τὸν ἀρχιερεῖα. -- Γενομένης νέας ἐκλο-
γῆς, ἐξελέγη ὁ Ἰωάννης Βαπτιστῆς Κιγῶλας τῆ 2 Φε-
βρουαρίου τοῦ 1800, λαθὼν τὸ ὄνομα Ἰερόθεος, ὅστις
ἀπέθανε τῆ 14 Ἰουλίου τοῦ 1813 καὶ τὸν διεδεχθῆ ὁ
Μακάριος.

Στ. Δὲ ΒΙΑΖΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΘΕΑΤΡΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ. Τὰ θέατρα ἔπρεπε νὰ εὐρίσκωνται
εἰς τὴν μεγαλύτεραν σιγήν τῆς ἐνστάσεως τῆς ἐρ-
γασίας των. Καὶ ἐν τοῦτοις ἀκόμη δὲν ἤρχισαν κα-
λὰ-καλὰ νὰ ἐργάζωνται. Φαίνεται ἐφέτος θὰ ἔπαρ-
ξῃ κάποια κρισις ἢ ὁποία ποὺς ἔχει ποῦ θὰ τὰ
φέρῃ. Εἶναι ἄλλωστε καὶ τὰ θέατρα τόσον πολλὰ,
μαῦδ μὲ τὰ οὐνοικιακὰ βρεβαίνοντα τὰ δέκα πέντε,
ὅστε ἔπρεπε νὰ εἶναι διπλάσιος ὁ ἀριθμὸς τοῦ θεα-
τριζόμενου κοινου γιὰ νὰ μπορῆ νὰ κρατῆ εἰς ἀκμὴν
ὑπὸ ἐποψιν συρροῆς τὰ Ἀθηναῖκά θέατρα,

Ἐνα θέατρον ὅμως τὸ ὁποῖον ἐργάζεται τὸν μῆ-
να αὐτὸν ἀρετὰ καλὰ εἶνε τὸ «Πανελλήνιον» μὲ τὴ
«Δακτυλογράφον» τοῦ κ. Ζάτα. Ὁ νεαρὸς συνθέτης
ἐπέτυχε πολὺ μὲ τὸ πρῶτον ἔργον του. Ἐχει πολ-
λὴν προσοψιλίαν ἢ μουσικὴν του, διότι φαίνεται ὅτι
εἶναι ἑγνὸς καὶ ἰσχυρὸν τὸ ἰδιανόν του. Ἄλλως
τε καὶ τὸ λιμπερέτο εἶνε ἀρετὰ καλογραμμένο καὶ
οἱ τίποτι ἀποδίδονται πολὺ καλὰ ἀπὸ τὸν ἐκλεκτὸν
θιάσον τοῦ κ. Πέλοου. Ἦ καὶ Λαουιάρη, ἢ δακτυλο-
γράφος, ἀνεγνωρίσθη ἀπὸ θίους ὅτι ἐπέτυχε παρὰ
πολὸ. Εἰς τοὺς χοροὺς δὲν ὑστερεῖ ἢ Δακτυλογρά-
φος, χορεύει δὲ τέλεια ἢ ὄντις Ἐρμίνια Σόχο, ἢ ὁ-
ποία ἔχει πολλὰς συμπαιδείας μεταξὺ τοῦ Ἀθηναῖ-
κοῦ κοινου.

Εἰς τὸ αὐτὸ θέατρο, ἐτοιμάζεται ἦδη ἢ ἄλλῃ
ντὲ Ναυραπὸν ἢ γλυκιάτη γαλλικὴ ὄπερῆτα ὑπὸ
τὸν τίτλον τετραπέρατη. Ἡ διασκευὴ γίνεται ὑπὸ
τοῦ κ. Θ. Ν. Συναδινου.

Ἐφέτος ἔχονμε τρεῖς ἐπιθεωροῦσεις. Εἰς τὰ
«Παναθήναια», καὶ τὸ «Πανόραμα» προσετέθη καὶ
ὁ «Πειρασμός». Καὶ τὰ «Παναθήναια» παίζονται εἰς
τὴν Ἀλάτση, ὁ «Πειρασμός» εἰς τὸ Πανόραμα, καὶ
τὸ «Πανόραμα» τοῦ κ. Μωραϊτίνου εἰς τὸ θέατρον
Κυβέλης. Ἦδη αἱ δύο ἐπιθεωροῦσεις ἤρχισαν νὰ
παίζωνται καὶ φαίνεται ὅτι ἀρέσουν ἀρετὰ. Ἰδίως
τὸ Πανόραμα τοῦ κ. Μωραϊτίνου, ἔχει ἐφέτος πολ-
λὴν σάτυραν καὶ ἐλπίζει πολλὴν κόμοση. Ἡ ὄντις Σο-

τηρία Ἰαριδίου, εἶνε ἀπαράμιλλη. Τὰ Παναθήναια
τῆς τοῦαδὸς τὸν ἐκλεκτὸν μας συγγραφέων θὰ δο-
θοῦν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ προσεχοῦς μηνὸς. Ὁ κόσμος
τὰ περιμένει μὲ τὴν σιγήν ἀνυπομονησίαν τὴν
ὅποιαν ἐπιδεικνύει πάντοτε διὰν πρόκειται περὶ ἔρ-
γων τῆς ἰδικῆς των ἀξίας.

Ὁ κ. Παπαϊωάννου ἤρχισε καὶ ἐφέτος μὲ τὰς
παλαιὰς ὀπερῆτας του καὶ ὁ κόσμος, ὅπως πάντο-
τε, ἀρόθος κατακλιέει τὸν θέατρό του. Ἦδη ἀπὸ τι-
νων ἡμερῶν ἀνεβίβασε τὸν «Ἀρλεζίνιον» τοῦ κ. Σα
κελλαρίδου, ὁ ὁποῖος ἤρесе πάρα πολὺ, ὁ κ. Σακελ-
λαρίδης ἔχει ἢ ἐδοῦσε πλέον εἰς τὸ λαϊκὸ μουσικὸ
αἰσθημα, καὶ ἀφοῦ τὸ ἐννόησε, ἔφερε καὶ νὰ τὸ ἰ-
καγοποιῆ. Καὶ γιὰ τοῦτο θεωρεῖται ὁ κατ' ἐξοχίην
ἐννοσούμενος μουσοουργός. Μετὰ τὸν «Ἀρλεζίνιον»
θὰ δόσῃ νέον ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον «Θέλω νὰ ἰδῶ
τὸν Πάπα».

Εἰς τὸ Κεντρικὸν παίζει ἐφέτος ἢ κ. Ἐνκελ.
Ἀπ' ἄλλας τὰς ὀπερῆτας ποῦ ἔπαιξε ἢ κ. Ἐνκελ,
παλαιὰς καὶ νέας, ἤρесе περισσότερον ὁ «Γκου-
πέτι.» Ἦ μουσικὴ τῆς πεταχτῆ καὶ πραγματικῶς γα-
ριτωμένη ἐργασίη ἀπὸ τὸν συνθέτην κ. Λουράκη.

Τὸ Ἐλληνικὸν Ὠδεῖον ἔκαμε πρὸ ἡμερῶν ἐναρ-
ξιν τὸν παραστάσεων τοῦ μελοδραματικοῦ τοῦ θιά-
σου. Μέσα σ' ἔνα μικρὸν μὲν ἀλλὰ κομψὸν κήπον
ἐδόθη ἢ πρώτη παρηγοικὴ παραστάσις. Τὴν ὀρχή-
στιαν διητήθησαν ὁ κ. Λαυράκης καὶ ἡ προσωπικὴ
τῆς του εἶναι ἐγγυησις διὰ τὴν μελλοντικὴν ἐργα-
σίαν τοῦ νέου μελοδραματικοῦ θιάσου.

Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου
σχετικῶς μὲ τὰς ὀπερῆτας καὶ ἐπιθεωροῦσεις. Οἱ
δύο δραματικὸι θιάσοι τῆς Αἰδοῦ Κομπούλη καὶ
τῆς κ. Κυβέλης περιορισθῆσαν εἰς ἔργα τοῦ παλαιοῦ
δραματολογίου. Ἡ δὲ Κομπούλη τὴν ἐσπέρας
τῆς ἐκ νέου ἐμφανισθεῖς διὰ τὸ ἔξαιρον ἔπαιξε
τὴν «Ἠλέκτραν» τοῦ Σόφρονοισα.

λον εκείνο ζή ή άληθής Άρχοντας της πολιτισμένης ζωής. Τό έξυγνετισμένον και πολιτισμένον κοινωνικόν άπο- μόν. Ο θυμαστός πνευματικός εργάτης. Ο άκάματος δημιουργός της ώραιας γεωργικής ζωής. Ολα γύρω του άπέπνεον τό άρωμα τού σεβασμού, της έκτιμήσεως, της αγάπης. Όλα εφάνερωναν την άρμονίαν της ώργανωμέ- νης τάξεως. Μόνον βαθύς διανοητός πόνοσ εις την ευγενή ψυχήν του, ή παραινώσις της Πολιτείας προς τό έργο του, προς τάς θυσίας του, προς τούς κόπους του, προς άπρέτους προσπαθείας του. Δέν άντίκρουε την Πολιτείαν συνεργάτιδά του, συνεπίκουρόν του, συμπαραστάτιάν του. Την άντιμετώπιζε διαρκώς έθρικώς διακεκμενών, διαρκώς ένοχλητικήν, πάντοτε άδιάφορον, πολλάκις παρεμβαίνουσαν μόνον και μόνον διά τά δτιμωρούση προσκόμματα και άπογοητεσίες. Οσειλω να τό τονίσω τούτο ελαδού μενος την μήμητιν τού υπερέχου φίλου μου. Έκακτονάκις μου εξείδωλας την βαθύτατην πεκίριαν που ένοχιάμεζεν εκ της έθρικώς προς τό γεωργικόν του έργου στάσεως της Πολιτείας. Πολλάκις τόν είδον βαθύς όδυνόμενον εκ των Κρατικών κατά των γεωργικών του προσπαθειών μέ- τρων. Και έσον μού επιβάλλεται να τονίσω ότι άσφαλώς ταχύτερον ωδηγήθη προς τόν τάρον εκ των άλλεπαλλήλων κρατικών πληγμάτων, τόνον ειμαι υποχρεωμένος να όμολογήσω ότι ό νυν Υπουργός της Γεωργίας κ. Καρνατό- ρης εξήσκει έντονον την δύναμίν του διά να μη ένοχλεί- ται ό άέμνηστος Ζωγράφος από την μικρολόγον άντίλη- ψιν της πολιτειακής επεμβάσεως. Πρόφατον μάλιστα γε- γονός συμβέν όλίγον πρό τού θανάτου του, φανερώνον την ευγενή και άφορον στάσιν τού κ. υπουργού της Γεωργίας, προσωπικώς προς ένα των έπιστομότες στυλοβατών και δημιουργών της νεωτέρας μας γεωργικής ζωής, επιθε- βαίοι τού λόγου μου. Ένθουμούμαι — και ήτο ή τελευ- ταία φορά της συναντήσεώς μας, μετά τού άέμνηστου Ζωγράφου, μου ποίαν άνακούφιση ήκουσε παρ' έμού άρη- γουμένου τά της συναντήσεώς μου μετά τού κ. υπουργού και τά λαβόντα χώραν κατ' αυτόν. Η χαρά του ήτο πρό- δηλος. Ηθέλησε κατ' επανάληψιν ν' άκούσθι τάς λεπτο- μερείας τού τόνον ευγενικού ένδιαφερόντος τού κ. υπουργού και ήτο βαθύτατη ή επιθυμία του να μεταδθθί εις τόν κ. υπουργόν ή ένγνωμοσύνη του. Μετά τινας ήμέρας έ- πιπε κλητήρς διά να μην άναγερθθί και φρονιδί εν έκ- πληρώ καθήκον γνωρίζων τάς λεπτομερείας τούτας από των στηλών της «Ελληνικής Έπιθεωρήσεως», μη παρουσιασθείς εκτοτε άλλης ευκαιρίας διά να γνωσθθί ή επιθυμία του εις τόν κ. Καρνατόρον.

Τό ζήτημα της άστροφίας της Πολιτείας προς τούς άληθεις εργάτας της πρόδου της Γεωργίας μας, ών ή- γνωεΐται και αυτή ή ύπαρξις, ών τά έργα ούδέποτε άνι- στήθησαν, ών οι προσπαθείαι πάντοτε εύρον άδιάφορον άνι- στήν, θά μας δοθθί ευκαιρία ν' άναπτύξωμεν εύρέως επί άλ- λου επιπέδου, και εκεί θα άναπτυχθθί εύρύτατα και ή γε- ωργική εργασία τού πρώτου «Ελληνος ευπατρίδου Γεωρ- γού».

Ο άέμνηστος Γεώργ. Χρ. Ζωγράφος άπέλει τον κόσμον νέος. Μόλις 57 έτών. Η άπόλειά του ήτο σπυρι- νική. Άνθρωποι τού χαρακτήρος του, της άρετής του, της άξίας του, της πολυμαθείας του, τού ήθικου ύψους του, της παιδείας του, της πείρας του, των γνώσεων του, της άγνότητος της ψυχής του και των διανοημάτων του. Άν- θρωπος της έπιστομητικής μορφώσεώς του, της ύψηλης μορφώσεώς του, της εκκεκληροσύνης τούς ζένους όπλο- μάτας, βταν διηύθυνε τό υπουργείον των Έξωτερικών ει- να δύσχευετό εις κάθε πόσον και μάλιστα στον ύπό λει- ψανδρίας υαστιζόμενον ίδιον μας.

Άνθρωπος, της λεπτότητος των αισθημάτων του,

της άγνης άρχοντίας του, της περιφρονήσεως τού πλου- τού, των ώραιών ιδαικίων του, τού θεμού πατριωτισμού του, των προσθετικών άντιλήψεών του, της προς την γεωργίαν αγάπης του, είναι εκ των σπανίων φαινομένων δι' ένα τόπον και διά τούτο βλόκληρος ό «Ελληνισμός» έ- πένθησε και ή κοινωνία έθρήνησε διά τόν θάνατόν του. Η «Ελληνική Έπιθεωρήσις» μέ βαθύτατον σπαραγμόν χαράσει τάς γραμμάς αυτές και ειλικρινή μεταβιβάσει τά συλλυπητήριά της εις τάς έστιμώσας κυρίας Διηγη- ώρηγ. καί Ρώμα, αδελφάς του, την πολύτιμον συνεργάτιδά του, εις τούς γεωργικούς άγωνάς του νόμφην του έρίτι- μον κυρίαν Έλένην Σόλωνος Χρ. Ζωγράφου και την πο- λυαγαπημένην του προς ήν έστρεψε τά τρυφερότερα πατρι- κά αισθηματα, άνεψιάν του είδα Δομνίκην Σολ. Χρ. Ζω- γράφου.

ΜΗ—ΜΗΣ

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Με πολλήν συγχίνησιν έν γνώσθι ό θάνατος γεωργάς δεσποίνης των Άθηνών, της Εύφροσύνης Αργυροπούλου. Έλκουσα τό γένος εκ της μεγά- λης οικογενείας Μαυρομυγάλη, και μορφωθείσα με μόρφωσιν εγκυκλοπαιδικήν πρώτης τάξεως, ή Εύφροσύνη Αργυροπούλου είχε άργίσει από τινος να λαμβάνη μέρος ένεργόν υπέρ της άνωλώσεως της γυναίκος εις τάς σφαιράς τού άνδρικού επι- πέδου. Με ζήλον έντελής πρωτοφανή υπερεμά- γησε της γυναίκειας ψήφου και διά σειράς άσ- θρων, δημοσιευθέντων εν τν «Αθηναϊκή» εχίτη- σε την ισότητά μεταξύ των δύο φύλων. Έμπνευ- μένη από τάς πλέον ένθουσιώδεις ιδέας και σκέ- ψεις εδέχθη ν' άντιπροσέψει τάς Έλληνίδας εις τό Γυναικειόν Συνέδριον της Χριστιανίας, και ήτο έτοιμος να ψήφει εις την θορήνη εκείνην πό- λιν τόν θεσμόν χαιρετισμόν της Έλληνίδος μαζύ με τάς λεπτομερείας της δράσεώς της και των κοινωνικών και άτομικών της προσόδων. Δυστυ- χώς ό θάνατος έσταμάτησε τό ώραιον έργον της και διέκολε άγρίως τάς ευγενείς φιλοδοξίας της. Κρίμα, ότι έγάθη τόνον προώρως μία ύπαρξις, ή όποία έμαθε να συνεισφέρει όλας τάς διανοητικάς και πνευματικάς της δυνάμεις υπέρ της προσόδου της Έλληνίδος γυναίκος.

Συλλυπούμεθα την οικογένειαν της και τάς εκλεκτάς της συνεργάτιδας, οι όποιαί έλασαν έ- να πολύτιμον σύντροφον εις τούς ευγενείς άγω- νάς των.

— ΚΟΣΜΟΣ —

Δέν είναι δέκα χρόνια άκόμη περασμένα που ή Βασίλισσα Όλγα ένυγχισμένη και χαρούμενη διηγε- χου την ζωήν μέσα εις τούς Η ΒΑΣΙΛΙΟΜΜΑΜΗ κόλπους της εδδαίμονος Οί- κογενείας της και μέσα στην εκτίμησιν βλοκλήρον Δαού. Δέν πέρασαν δέκα χρόνια και ή μόρια συνεκέντρωσε γύρω της της μεγαλειε- ρες κίερες που μορεεί να δοκιμάσι μία γυναίκα. Ό- λων των ειδών τά δουατήματα ήγγισαν την Βασι- λική της ζωή και άπέμεινε σήμερον τό σύμβολον της άτελείωτης όδύνης. Μέσα σε μία δεκαετία έδοκίμα- σον όλων των ειδών της λύπης ως σέζυγος, ως μη-

τέρα, ως μήμηρ, ως άδελφή, ως γυναίκα, ως Βα- σίλισσα, ως συγγενής, ως ψυχή πλασμένη για τόν ήρεμο και γλυκό βίο και για την άτέλειωτη αγάπη από τόν πληρόν. Και μέσα σ' άλλα της έλλειψε και ή γαληνιαία ζωή των Άθηνών, της έλλειψε ή άγία φρονιδα για τούς άρρώστους, για τούς πτωχούς, για τούς γερόντιους που από τό σεβόσμο χέρι της ε- γνόσαν σιγμής άμόλητης χαράς. Γραία τώρα, με τούς όφθαλμούς της παθιμένους ζή στα ζένα, με λι- γοτάς δλιπίδες και μία σιγμή από την παλιά της ζωή. . . . .

Ασχέτως προς τάς άρρομάς ύσασσεκίας προς τούς ιδιόνητας κέκλους της Γαλλικής πολιτικής. Α- σχ ε τ ι ο ς Ο ΑΘΗΝΑΓΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΕΚΦΡΑΖΩΝ προς την ΤΗΝ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΝ ΤΟΥ Ιταλικήν άντιδρα- σιν εις πάν έθνικόν συμφέρον τού τόπου, ό Έλλη- νικός Λαός, ό έξων λόγους έπεριτάτης ένγνωμοσύνης προς τάς Συμμάχους Δυνάμεις και ίδια εις την έ- πέροχον Άγγλίαν, εφέρε την ένκαιρίαν να εκδηλώσει με τόν παηηρωικότερον τόπον τά αισθηματά του. Έν παγκόμιον συναγερεώ και με τάς ένθουσιώδεστέ- ρας εκδηλώσεις μετέθη εις τούς εν Άθήναις άντι- προσώπους Άγγίλις, Γαλλίς, Ιταλίς και Αμερι- κικής και εξέφρασε την βαθύτατον ένγνωμοσύνην του και εξέδήλωσε την σταθεράν γαλήν του και τά ά- ραλλοίτητα αισθηματά του. Ο κ. Πάσης ήμιλον προς τόν Λαόν, διημήρησεσε εις γλώττωσ τά συναι- δηματά του Έλληνικού λαού και κατέδειξε πόσον ότος γνωρίζει να τιμή τούς φίλους του και να έν- γνωμονή τούς υπερασπιστάς του.

Η γείτων, φίλη και σύμμαχος, ή έπείρ πσαν ύλ- λην ένθικότητα δοκιμασθείσα κατά τούς Έθρωπαι- κούς πολέμους, ή πο- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΣΥΣΤΕΣΙΣ λιπαθής Σεβδία, ά- ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΣΕΡΒΙΑΣ ποτελεί τόπον εξό- χως ένδιαφερόντα, ά πό οικονομικής άπόψεως και ή Έλλάς άποδίδουσα εις στενωτέρους μετ' αυτής δεσμούς, ώφειλε να ζη- τήση να θέση βάσεις οικονομικής συνεργασίας, άπο- τελούσης τού άκρογωνίαιον λίθου της πραγματικής φίλιας.

Με ένα σκοπόν τοιούτον άπεστέλις εις Σεβδιαν ό κ. Γ. Κορινιάς διενθνήτης τού Υπουργείον των Οί- κονομικών. Ο κ. Κορινιάς άνώτατος έπάλληλος τού Κράτους κέκταιται ιδιάζουσαν μόρφωσιν, έννοτίας γνώσεις και βαθύτατην οικονομικήν πείραν και ήτον ό ένδοδευγμένος διά μίαν τόσον σπουδαίαν και ζε- πτήν άποστολήν. Ο κ. Κορινιάς προκίμενος άπ' προσόντα εξαιρετικής σημασίας, δέν ήκούσθη εις την επιφανείαν, δέν έννομιον έναντιον ίκανοποιημένον διότι άντέθη εις αυτόν μία τοιαύτη τιμητική έπι- ολή. Ηοδάνθη βαθύτατα την έκπέλεσιν τού καθήκον- τος του και με την ιδιάζουσαν εις αυτόν δραστηριότητα, ένεργητικότητα και μεθοδικότητα έτέθη εις τό έργο- ν. Άντι να μεταθθί κατ' εύθείαν εις Σεβδιαν με τό τοιαύ δέκα Βιομορον και είκοσι Μέτεργηγ, διήλ- θε διά Θεσσαλονίκης, ήτις δά τό παρείχε σπουδαία εφρόδια διά τό μέλλοντικόν έργον του. Εκεί έμελέτη- σεν όλας τάς τοιαύς συνθήκας, πάν δ,ιι συνδέεται με τό διαμετακομιστικόν εμπόριον της Σεβδίας και

έν συνουδαία άντιπροσώπων τού Έμπορικου Συλλόγου και τού Έμπορικου Έπιμελητηρίου της Θεσσαλονί- κης, έλαβε την άγνοαν εις τό Βελιγράδιον. Τό έργο- νον τού κ. Κορινιάς εν Σεβδία άπέθη λίαν καρποδ- ορον. Έδημιουργήθη εκεί μία άτυμόσασα έννοσ προσ κοινήν έμπορικήν και οικονομικήν συνεργασί- αν της όποίας τά άποτελέσματα δέν θα θραδύνομεν να ίδωμεν εν τη όδθ της πραγματικότητος. Οφείλο- μεν να συχαρώμεν την Κυβέρτησιν διότι άνέθρησε την άντιπροσωπειαν της εις τόν κ. Κορινιάν, όστις μετά τόσας δεξιοτήτος διεξήγαγε την άντεθεισάν αυτόν έντολήν. Κάθε δουλειά θέλει τόν άνθρωπόν της. Και μία δουλειά τοιαύτης γύσεως και τοιαύτης σπουδαιότητος, εχρειάζεται άνθρωπος της άξίας και της ικανότητος τού κ. Κορινιά.

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

- Τό ψομί μας επερεμυμήθι πάλιν. Ο λευκός, ό κατσατάς πλέον κοινης χούσεως, εφθασε τάς δε, 2 και όκάν.
- Πληρόνουμεν τάς ζημίας τού κατεργυμέτου κέσασος.
- Υπαλογίζεταί ή ζημία αυτή εις 20 εκατομ. δρ.
- Ερορίθθησαν τά τεράστια αυτά ποσά εις την γην χούσις θρον να περιεμύμεν άπόδοσιν.
- Ερορίθθησαν ως νεκρά σώματα ίκανά να φέ- ρουν την πανώλην άντι της . . γεωργικής αυτιοκεί- ας.
- Εόν θμος αυτά τά χούματα διετίθεντο τωφρό- νους, μελετιμένους εις άνάπτυξιν της Γεωργίας, όια καταπληκτικά άποτελέσματα αθά προέκπαιτον.
- Νέον ύπουργείον καθιρήθη εν Ιταλία.
- Υπό την προεδρείαν τού προπολεμικού προδν- ποργού κ. Τζιολίτι.
- Και με όποιορόν των Έξωτερικών των έ- ως ύρπουρογόν κούμα Σφούτζα.
- Η Άντιπολίτευσις άνήρθευεν έλύμημα προς τό Άνώτατον Συμ. Συμβούλιον.
- Τό ύπόνημα έδημοσιεύθη βλόκληρον εις τάς ήμερησίδας.
- Αι είδικού τόμου ψηφισθέντος εσχάτως επε- τράχηται και από της λήξεως της δίτης τού είδικού Δικαστηρίου νη άπαλλαγθί τινων εκ των κατηγορου μένων.
- Επί τη βάσει τού νόμου τούτον άπηλλάγησαν τού μαρογίνου της άμύνης έπείρ τού πολιτικού των έργου οι κ.κ. Ράλλης και Λαγοούμης.
- Ο εκλεκτός σνάδελφος κ. Σταυριτίδης, έποδι- ευθνήτης και πολιτικός άποθρογόρος της «Πολιτε- ιας», άπεχώρησεν εκ της θέσεώς του ταυτης, καθ' ό- τον σκοπέσει να έκδώσθι τό ταχύτερον ίδιον ήμεροή- σιον δημοσιογραφικόν όργανον.
- Τό επίζηλον δημοσιογραφικόν παρελθόν τού κ. Σταυριτίδη τόσον εν Άθήναις όσον και εν Δοιδίνο έγγυάται περι της άπολίτων έδοκιμησέως του εν τφ πεδίω των νέων άγώνων.
- Ο κ. Βενιζέλος, άμα λαβών την έντολήν της προελόσεως τού Έλληνικού στρατού, έπεσεν να ά- ποστείλη προς τόν Έλληνικόν στρατόν ένθουσιώδες τηλεγράφημα.
- Τό τηλεγράφημα τοιού άνεγνώσθη εις ήμερη-

οίαν διαταγήν τοῦ Στρατεύματος, ὡς διάγγελμα τοῦ κ. Προδηπουροῦ.

— Ἡ ἀνάγκη εἰς τὸν ἐπικράσειον ἀλλελαγιῶν ἐπιδοκιμασιῶν καὶ ἐκρηξῆν ἐνθουσιασμοῦ.

— Ἀπέθανεν ὁ Νικόλαος Ζορμπάς.

— Ὑποστράφηκεν ἐν ἀποστρατεῖαι.

— Ὑπέβησε φουσιγγομία στρατιωτικὴ τὴν ὁποίαν ἔφερον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἡ ἐπανόστασις τοῦ Γουδιῦ.

— Κατ' αὐτὴν ἀνεδείχθη ἀσχηρὸς σὺφρων, ἐγκρατὴς, λογικός.

— Βραδύτερον, μετὰ τὴν νέαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἀπεσπῆθη ληισμονημένος εἰς τὰ ἴδια ἀλλὰ μετὰ πύλην οὐκ αἰσθηθὲν ὅτι ἐπετέλεσε τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον.

— Ἀπέθανεν ὁ ἐν ἀποστρατεῖαι ἐπινοήσεως καὶ προήγην ἑπιτελεῖν τῶν Ναυτικῶν Ἰωάν. Λαμινιάς.

— Ὁ περιφημὸς ἐπαναστάτης τῆς Θράκης Συνταγματάρχης Τουρκλιδανὸς Τσαφρῆ—Ταγίγι ἐρνώτατος τῶν Μητροπολιτῶν Ἀδριανουπόλεως.

— Σύντομα ἐλάττειται ἐν ἔχθρῳ τὴν ἰδίαν τύχην καὶ ὁ ἐπερασιότης τῆς Θράκης.

— Ὁ ἀπόστρατος ἀξιωματικὸς τοῦ προβολικοῦ καὶ ματιώδης συλλέκτης νομιμάτων, γραμματιστῆς κλπ. Πέτρος Σαφρόγιου, ἀπέθανεν αἰφνίδια εἰς Δουράκιον.

— Ἀφῆκεν εἰς τὴν Λέσχη τῶν ἀξιωματικῶν τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀοιδίαν. 67 οἰκίαν αὐτὴν καὶ τὴν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Ὀμοιοῦς ἐτέραν, μετὰ πάντων τῶν ἐν αὐταῖς ἐπιπέλων καὶ πλοσυσιωτάτων οὐλῶν.

— Ἡ Πολωνία δὲν ἔχει τύχην νὰ ἴσχυσθῃ.

— Ἀγωνίζεται καὶ πάλιν ὅπως πρὸ 100 περίπου ἐτῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΚΠΟΙΗΣΙΣ ΝΕΩΝ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἐξετέθησαν ἐν Θεσσαλονικῇ εἰς δημοσίαν ἐκποίησιν τὰ οἰκόπεδα τοῦ νέου σχεδίου τὰ περιλαμβανόμενα μεταξὺ τῶν ὁδῶν Ἐγγατίας, Βενιζέλου, Ἀγίου Δημητρίου καὶ Γλάδοτος.

Εἰς τὸ τμήμα τοῦτο περιλαμβάνονται οἰκόπεδα καταλλήλῃ διὰ τὴν ἀνάγκην τῶσιν ἐμπορικῶν καταστημάτων ὄσων καὶ κατοικίων, τὰ δὲ οἰκόπεδα ταῦτα εἶναι τὰ εὐδηνότερα τῶν οἰκοπέδων τοῦ νέου σχεδίου Θεσσαλονίκης, ἐν πολλοῖς εὐδηνότερα καὶ τῶν παλαιῶν ὁμῆσεων οἰκοπέδων ἐκτὸς τῆς κεντρικῆς συνοικίας τῆς Ἁγίας Τριόδου, Ντεπὸ, καταβληθείσης προσπαθείας, ὥστε νὰ ὑπάξουν εἰς τὸ κἄν τοῦτο κεντρικὸν τμήμα τῆς πόλεως οἰκόπεδα εὐδηνά, ἀξίας καὶ κάτω τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν προσεὶ εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις.

Εἰς τοὺς ἀγοραστὰς τοιούτων οἰκοπέδων παρέχονται αἱ ἑξῆς ἐνδοκίαι.

1) Ἀτέλεια εἰσαγωγῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ παντὸς οἰκοδομησίου ὑλικῶ, προσοριζομένου νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς ἀνοικοδόμησιν τῶν εἰρημένων οἰκοπέδων.

2) Ἀπαλλαγὴ τοῦ φόρου οἰκοδομῶν ἐπὶ μίαν δεκαπενταετίαν.

3) Ἀπαλλαγὴ φόρου αὐτομάτου αὐξήσεως ἀξίας ἀκινήτων ἐπὶ μίαν δεκαπενταετίαν.

4) Δάνεια ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀξίας τῶν οἰκοπέδων πρὸς διενεγκναισιν τῆς ἀγορᾶς τοιούτων ὑπὸ τῶν μὴ ἐπαρκούντων οἰκονομῶν ὅπως διαθεσῶν ἐξ ἰδίων ὄλων τὸ πρὸς ἀγορᾶν ἀπαιτούμενον ποσὸν καὶ μέχρι ἰδρύσεως εἰδικῆς ἐποθῆκης Τραπεζῆς δάνειον ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀνεγερῶν οἰκοδομῶν.

5) Χρησιμοποίησις κτηματογραφῶν ἀπὸ μεταρῶν τῶν πρὸς ἀγορᾶν οἰκοπέδων.

6) Τμηματικὴ ἀνεγέρσις τῆς οἰκοδομῆς ἢ ἐπιβάλλουν οἱ οἰκοδομικὴ κανονισμοί.

7) Οἰκονομικὴ ἐπίσχυσις τῶν ἀγοραζήτων τοιαῦτα οἰκόπεδα πρὸς ἀνάγκην ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομῶν ὑπὸ τῆς ἰδρυθησομένης ἐπὶ τούτῳ ὑποθηρικῆς Τραπεζῆς καὶ διενεγκναισιν ἀνεγέρσεως οἰκοδομῶν ὑπὸ εἰδικῆς οἰκοδομικῆς ἐταιρείας.

8) Κατάθεσις τῆς ἐγγυησεως ὑπὸ τῶν ἀγοραστῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ ἐν γένει ἐπέλεσις τῶν ἀπαιτούμενων πρὸς ἀγορᾶν οἰκοπέδων οὐλῶν, μέρῳ τῆς αὐτῆς Τραπεζῆς ἐν Ἀθήναις καὶ Θεσσαλονικῇ.

Πληροφορίας παρέχονται εἰς τὸ τμήμα κειμένων πόλεων καὶ ἐπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἐν τῷ Βασιλικῷ θεάτρῳ.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟῦ ΠΥΡΡΙΤΙΔΙΟΠΙΕΙ-ΚΑΙ ΚΑΛΥΚΟΠΙΕΙΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΚΕΡΑΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΙΑΣ

1920

Κέρδη ἐκ πωλ. προϊόντων	δρ.	1.175.717,51
Μείον μισθῶν ἐπαλλήλων, γε- νικῶν ἐξόδων, τόκων κλπ.ο	»	170.549,85

Κέρδη καθαρὰ	Δρ.	1.005.167,66
--------------	-----	--------------

Ἀποθεμ. 10 ο)ο	100.516,76
----------------	------------

Φόρος μερί- σματος 10 ο)ο	60.000,—
------------------------------	----------

Προσωρινὸν μέ- ρισμα α' ἔξαμη- νιαίας 1920 ἐπὶ 75.000 μετα- χῶν πρὸς δρ. 8 κατὰ μεταχῆν	600.000.—	»	760.516,76
--	-----------	---	------------

Ὑπόλοιπον ἀρρέμενον διὰ τὴν Β' ἔξαμηνίαν	Σ	Δρ.	244.650,90
---	---	-----	------------

Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐκ δρ. 8 προσωρινοῦ μερισμοῦ ὁρίζεται ἀπὸ τῆς 5ης προσεχούσης Ἀυγούστου ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Ἐταιρείας ἐπὶ τῇ προσαγορῇ τῆς ὑπ' δρ. 40 μερισματοαποδείξεως.
Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουλίου 1920.

(Ἐκ τῶν γραφείων)

ΜΕΓΑΣ ΕΚΦΟΡΤΩΤΙΚΟΣ

ΟΙΚΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΝΤΡΟΒΑΤΑΣ ΚΑΙ ΣΙΑ